

ВІЙСЬКОВІ

НАГОРОДИ

MILITARY

УКРАЇНИ

AWARDS

OF UKRAINE

УДК 355.134.2(477)(091)(02.062)
К26

ISBN 978-617-516-026-8

Карпов Віктор Васильович
Військові нагороди України
(науково-популярне видання)

Видавець ТОВ «Балтія-Друк»
Генеральний директор Тересе Малікенайте
Головний редактор Віргініюс Строля
Відповідальний редактор Юлія Ференцева
Макет та художнє оформлення Олександра Андрощука

Фотозйомка Олександра Іванова

Видавництво висловлює щирю подяку за плідну співпрацю
і надання ілюстративного матеріалу
Міністерству оборони України, Генеральному Штабу України,
Національній гвардії України, Службі безпеки України,
Державній прикордонній службі України.
Окрема подяка генералу армії України Кузьмуку О. І.,
полковнику Непоті І. В., підполковнику Гуцалюку В. Г.,
полковнику Грахову В., полковнику Невінчанному І. В.

Видавництво ТОВ «Балтія-Друк»
вул. А. Полупанова, 21, Київ, 04114
www.baltia.com.ua
e-mail: info@baltia.com.ua

Підготовлено до друку 05.08.2018 р.
Формат 70x108 1/8. Гарнітура Minion Pro.
Папір крейдований. Друк офсетний.
Обл.-вид. арк. 56,7. Умовн.-друк. 79,33.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи серія ДК, №643 від 21.10.2001.
Усі права застережені.

ВІЙСЬКОВІ

MILITARY

НАГОРОДИ

AWARDS

УКРАЇНИ

OF UKRAINE

A[®]
БАЛТІЯ
ДРУК

Військові нагороди України: історичний шлях і сучасність

Military awards of Ukraine: the historical way
and the present

Державні військові нагороди України є вищою формою відзначення громадян та військовослужбовців за видатні заслуги у захисті Вітчизни, охороні конституційних прав і свобод людини, державному військовому будівництві та громадській діяльності, а також за інші заслуги перед Україною.

Українська військова символіка має віковічні традиції та вже достатньо досліджену у період незалежності України історію¹. Військові відзначення відомі з найдавніших часів. В армії Римської республіки за звитягу у походах і битвах воїни отримували право носити золоті або срібні браслети, ланцюжки та медальйони із зображенням полководця чи небесного заступника. Найвищими відзнаками за особливі військові подвиги були вінки, що вручалися воїнам перед усім військом. Найпочеснішою нагородою вважався лавровий вінок тріумфатора, якого удостоювався полководець за визначну перемогу, за виграну війну чи підкорення цілої країни.

Традиції показу військових заслуг існували й у скіфів. Звитяжним воїном вважався той, у кого на вуздечці знаходилося найбільше скальпів ворога. Воєнні відзнаки військових старшин скіфи возили на жердинах та вуздечках. Тут зауважимо на особливості нагородної тра-

¹Тут відсилаємо до інших публікацій автора: Карпов В.В. Історичні витоки української військової символіки та її розвиток в незалежній Україні: дис. ... док. іст. наук: 07.00.01 / В.В. Карпов; ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди». – Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди, 2015. – 464 с.; Карпов В., Табачник Д. Українська військова символіка. – 2-ге вид., доп. й перероб. – К.: Либідь, 2006, – 264 с.; іл.; Карпов В., Табачник Д. Військова символіка держави. – К.: Либідь, 2007. – 296 с.; іл.; Карпов В.В. Становлення та розвиток військової символіки України. 1991 – 2012 рр.: монографія / В.В. Карпов. – К.: НАККІМ, 2014. – 232 с.; Карпов В.В. Українська звитяга в символах / В.В. Карпов – К.: Видавець Олег Філюк, 2016. – 421 с.; іл.

диції у скіфів – на відміну від римлян вони показували особисті бойові здобутки, а не вручені нагороди.

У Київській Русі воїнів і воевод за бойові подвиги нагороджували шийними гривнами, обручами із золота, срібла та бронзи, а також земельними наділами, обладунками, грішми, золотим і срібним посудом, коштовною зброєю тощо. За часів козацької держави XVI – XVII ст. в Україні не було власних нагородних знаків. Натомість роль нагород виконували речі бойового призначення – холодна та вогнепальна зброя, обладунки, одяг, кінська упряж, які гетьман надавав козакам за виявлену особисту хоробрість, спритність та відвагу. Слід відзначити, що символіка українського козацтва об'єктивно залежала від суспільно-політичних процесів, які відбувалися на теренах тогочасної України. Вона тісно пов'язана із культурними традиціями та релігійними уподобаннями українського народу та козацтва в цілому.

Потреба у відродженні української символіки виникла в ході національно-визвольної революції та Визвольних змагань 1917-1921 років. У лютому 1918 р. голова Центральної Ради М. Грушевський виступив із пропозицією визнати як державний герб Української Народної Республіки зображення тризуба – знак, який був на київських монетах часів Володимира Великого. Проте, якщо за державний символ було обрано знак з традиції Київської Русі, то військова символіка війська Української Народної Республіки була побудована на основі традицій Козацької держави.

Перші нагороди в ці роки стали символами сподівань та прагнень учасників національно-визвольного руху до створення незалежної Української держави. Урядами Павла Скоропадського, Директорії Української Народної Республіки, Західно-Української Народної Республіки були здійснені заходи щодо заснування власних нагород – орденів Ярослава Мудрого, святого Архистратига Михаїла, княгині Ольги, Слава України, Визволення, Республіки та інших. Проте внаслідок фатального перебігу подій більшість проектів так і не були реалізовані. Але вже сам факт намагання створити власні нагороди, свідчить про розуміння важливості нагородної справи для відзначення героїзму та самопожертви українських вояків в утвердженні та розбудові незалежної держави.

Єдиною з реалізованих нагород у цей період є військовий орден лицарів Залізного Хреста армії Української Народної Республіки. Встановлений він і затверджений 19 жовтня 1920 року головним Отаманом військ Української Народної Республіки Симоном Петлюрою для усіх учасників Першого Зимового походу (06.12.1919 – 06.05.1920) під командуванням генерал-полковника Михайла Омеляновича-Павленка.

Загалом у період боротьби за державність України протягом трьох насичених подіями років Визвольних змагань, українська військова символіка розвинулася від жовто-блакитних пов'язок на рукаві до цілком завершеної і перевіреної під час бойових дій системи символічного означення війська.

Спроби утворити національну систему нагород за доби Української Народної Республіки реалізувалися значною мірою за межами України. Нагородна спадщина української діаспори – це масив різноманітних відзнак, встановлених урядом Української Народної Республіки в екзилі та окремими військовими формуваннями, громадськими та комбатантськими об'єднаннями і організаціями. До нагород державного рівня можна зарахувати медаль на честь 10-ї річниці відбудови Української держави (1927 р.), Хрест «10-ліття з'єднання українських земель» (1929 р.), Хрест Симона Петлюри (1932 р.), Хрест українського козацтва (1947 р.), хрести на честь 40-ліття та 60-ліття відродження Українських Збройних Сил (1957 і 1977 рр.), та інші.

Національний характер військових нагород відображений у символіці Української Повстанської армії (1942 – 1956 рр.). До цієї нагородної системи належали нагороди за бойові заслуги, за поранення та за працю задля Української армії. Нагороди Української повстанської армії посідають чільне місце у фалеристичній спадщині України. Вони мають власну внутрішню логіку і є цілісною системою, яка побудована за принципом відповідності класу і ступеня нагороди значущості заслуг і зорієнтована на вшанування як військових, так і цивільних осіб за їхню особисту визначну роль у національно-визвольній боротьбі.

Безперервність процесу, який тривав у діаспорі, підготувала ґрунт для встановлення нагород у незалежній Україні. Право встановлювати президентські відзнаки і нагороджувати ними надано Президентові України 13 лютого 1992 р. Першою президентською відзнакою стала Почесна відзнака Президента України, встановлена 18 серпня 1992 року Указом Президента України Л. М. Кравчука.

У Положенні про цю Почесну відзнаку Президента України зазначається, що нею, зокрема, нагороджуються військовослужбовці Збройних сил України, інших силових структур за особисті заслуги у забезпеченні обороноздатності України, зміцненні її безпеки та суверенітету, захисті конституційних прав і свобод громадян, за мужність і відвагу, виявлені при врятуванні людей і матеріальних цінностей, ліквідації наслідків стихійного лиха.

Вагомі ініціативи у нагородній справі України виявив Президент України Л. Д. Кучма, який заснував ряд відзнак: зірку та хрест «За мужність», «Іменна вогнепальна зброя» (обидві 29 квітня 1995 року), «Орден Богдана Хмельницького» трьох ступенів (3 травня 1995 р.) та «Орден князя Ярослава Мудрого» (23 серпня 1995 р.).

Новий етап у розвитку нагородної справи в Україні розпочався після прийняття у червні 1996 року Конституції України. Указами Президента України запроваджуються нові відзнаки Президента України:

Почесна відзнака Президента України – перша нагорода незалежної України, заснована 18 серпня 1992 року Президентом України Л. М. Кравчуком до 1-ї річниці незалежності України, перетворена 22 вересня 1996 р. на орден «За заслуги»;

21 серпня 1996 року відзнаки зірка «За мужність» і хрест «За мужність», засновані 29 квітня 1995 року, було перетворено на Відзнаку Президента України – орден «За мужність» трьох ступенів;

встановлено нові військові нагороди – 5 жовтня 1996 р. медаль «За бездоганну службу» та медаль «За військову службу», а 23 серпня 1998 р. – відзнаку Президента України «Герой України».

Медальми «За бездоганну службу» трьох ступенів та «За військову службу Україні» нагороджуються військовослужбовці Збройних сил України і військових формувань, утворених відповідно до законодавства України, і інші особи за заслуги у зміцненні обороноздатності держави, високі показники в бойовій підготовці та професійній діяльності.

Найвищу сходинку в нагородній системі держави посідає відзнака Президента «Герой України». Вона складається з двох орденів: ордена «Золота Зірка» – за здійснення визначного героїського вчинку, і ордена Держави, яким нагороджуються за здійснення трудового подвигу.

Важливе значення у справі упорядкування нагородної системи в Україні має Закон України «Про державні нагороди України», ухвалений Верховною Радою України 16 березня 2000 року. Стаття 3 цього Закону визначає види державних нагород – звання «Герой України»; ор-

ден; медаль; відзнаку «Іменна вогнепальна зброя»; почесне звання України; Державну премію України; президентську відзнаку.

Невід'ємним атрибутом української військової символіки є комплекс нагород, що офіційно називаються відомчими заохочувальними відзнаками. Відомчі заохочувальні відзнаки не відтворюють державні нагороди України і мають вигляд медалей, нагрудних знаків, значків, грамот, вітальних листів. Символіка державних військових формувань України у своїй основі відображає історичні здобутки українського війська і відповідає змісту державної символіки України. Характер символіки військових формувань України відповідає їх функціональному призначенню.

Відомчі заохочувальні відзнаки встановлені Указом Президента України 18 листопада 1996 р. з метою вшанування військової служби, професіоналізму, доблесті, відданості оборонців Батьківщини, вірності присязі, честі й задля надання соціального престижу багаторічній військовій службі у державних військових формуваннях України.

На підставі цього указу Президента України Міністерством оборони України було засновано такі відомчі заохочувальні відзнаки як: «Доблесть і честь», «Знак пошани», «Ветеран військової служби», пам'ятний нагрудний знак «Воїн-миротворець», медаль «За миротворчу діяльність», медаль «За зразкову службу у Збройних силах України» трьох ступенів, «За сумлінну службу» трьох ступенів, медаль «За сприяння Збройним силам України», медаль «За особисті досягнення», пам'ятний знак «5 років Збройним силам України», медаль «10 років Збройним силам України», медаль «15 років Збройним силам України», нагрудний знак «За розвиток військового співробітництва» та нагрудний знак «За зміцнення обороноздатності».

У Службі безпеки України було запроваджено нагрудний знак «Почесна зірка Служби безпеки України», нагрудний знак «Почесна відзнака Служби безпеки України», відзнака «За мужність і відвагу», відзнака «Вогнепальна зброя» або «Холодна зброя», відзнака «Хрест Доблесті» двох ступенів, нагрудні знаки «За боротьбу з корупцією та організованою злочинністю», «За особисті заслуги в оперативно-розшуковій діяльності», «За заслуги в боротьбі з тероризмом», «Хрест Пошани», відзнаки «Ветеран органів безпеки» та «За відзнаку в службі» трьох ступенів.

Формування власних відомчих систем нагородження військовослужбовців відбулося і в Державній прикордонній службі України. Фалеристична колекція служби включала відзнаку «Почесний прикордонник України», «За мужність в охороні державного кордону України», «За відзнаку в охороні морських кордонів України», «За сумлінну службу», «Ветеран Державної прикордонної служби України» та «За бездоганну службу» трьох ступенів, «За сприяння в охороні державного кордону України», «За віру та вірність» і «Захисникам кордону батьківської землі», нагрудні знаки «Відмінний прикордонник» двох ступенів та «100 виходів на кордон».

Проте, Указом Президента України від 30 травня 2012 року «Про відомчі заохочувальні відзнаки» центральним органам виконавчої влади було рекомендовано переглянути нормативні акти про встановлення відомчих заохочувальних відзнак та привести їх у відповідність з вимогами нового Положення про відомчі заохочувальні відзнаки. Цим положенням встановлено, що для Міністерства оборони України і інших військових формувань дозволяється мати: 4 медалі, а саме – «10 років сумлінної служби», «15 років сумлінної служби», «20 років сумлінної служби», «Ветеран служби», не більше 3 нагрудних знаків та відомчі заохочувальні відзнаки у вигляді подяки, грамоти, почесної грамоти. Відомчими заохочувальними відзна-

ками нагороджуються тільки особовий склад військових формувань. Встановлені раніше відомчі заохочувальні відзнаки скасовувались.

У військових формуваннях була проведена робота, спрямована на виконання цього указу. Як приклад, з заснованих на той час відзнак у нагородній системі Міністерства оборони України для нагородження залишено як нагрудні знаки відзнаку «За військову доблесть» розроблену на основі відзнаки «Доблесть і честь»; відзнаку «Знак пошани»; відзнаку «За зразкову службу у Збройних силах України» (без ступенів, залишивши для нагородження відзнаку, яка мала I ступінь). Медалі за вислугу років розроблені на основі відзнак «За сумлінну службу» трьох ступенів та відзнаки «Ветеран військової служби». Усі відзнаки виконані у новій символічній композиції.

У грудні 2015 року Комісією державних нагород та геральдики при Президентові України було прийнято рішення про поновлення у Збройних силах України відомчих заохочувальних відзнак «За розвиток військового співробітництва», «За зміцнення обороноздатності», «За сприяння Збройним силам України».

У запропонованій читачеві книзі автор не наводить інформації про відомчі відзнаки, що мають непевний юридичний статус та про численні пам'ятні та пропам'ятні відзнаки, які вручаються на честь ювілеїв та професійних свят з огляду на те, що книга присвячена нагородам за військову звитягу.

За роки незалежності, вперше у своїй історії, Україна змогла створити цілісну систему військових нагород. Створення цієї нагородної системи здійснювалося у руслі загального процесу розбудови державних інститутів та військових формувань. Досвід утворення військових нагород ґрунтується на історичних вітчизняних традиціях і являє собою органічний взаємозв'язок цих традицій і сучасності, що відображає національний характер символів. Представлена монографія має за мету показати сучасний стан розвитку української фалеристичної традиції у частині побутування державних військових нагород та відзнак державних військових формувань України.

*Віктор КАРПОВ,
доктор історичних наук*

Порядок носіння орденів, медалей та інших відзнак на парадній формі одягу військовослужбовців Збройних Сил України

The order of wearing orders, medals and other awards on the uniform of military personnel of the Armed Forces of Ukraine

На парадному стилі генерала Збройних Сил України
мал. 1

На парадному стилі офіцерського, сержантського та рядового складу Збройних Сил України
мал. 2

На парадному стилі військовослужбовців Військово-Морських Сил Збройних Сил України
мал. 3

На парадному стилі військовослужбовців інших Збройних Сил України
мал. 5

На парадно-виїздовому та повсякденному стилі офіцерського, сержантського та рядового складу Збройних Сил України
мал. 7

На стилі курсанта Збройних Сил України
мал. 8

Звання Герой України

The title Hero of Ukraine

В нагородній системі України найвищу сходинку посідає відзнака «Герой України». Вона складається з двох орденів: ордена «Золота Зірка» – за здійснення визначного геройського вчинку, і ордена Держави, яким нагороджуються за здійснення трудового подвигу. Відзнакою «Герой України» нагороджуються виключно громадяни України.

Орден «Золота Зірка» звання Герой України виготовляється із золота і має форму п'ятикутної зірки, накладеної на вінок із дубового листа. Промені зірки поліровані. Зворотний бік ордена плоский, з написом рельєфними літерами «Герой України» та порядковим номером ордена. У верхньому промені зірки є кільце з вушком, яке сполучається з фігурною колодкою, обтягнутою стрічкою. Стрічка ордена шовкова муарова зі смужками синього і жовтого кольорів.

Ширина стрічки – 28 мм, ширина кожної смужки – 14 мм.

Розмір ордена між протилежними вершинами зірки 35 мм.

Розмір колодки – висота 45 мм, ширина – 28 мм. На зворотному боці колодки є застібка для прикріплення ордена до одягу.

Розмір мініатюри – 33 мм.

Замість ордена особа, удостоєна звання Герой України, може носити мініатюру ордена. Мініатюра орденів «Золота Зірка» та Держави звання Герой України виготовляється із золота і має форму п'ятикутної зірки з гладкими двограними променями з лицьового боку. У центрі зірки вміщено рельєфне зображення Знака Княжої Держави Володимира Великого. Зворотний бік мініатюри плоский з написом рельєфними літерами «Герой України». Зірка за допомогою кільця з вушком з'єднується з колодкою.

Розмір колодки мініатюри – шириною 27 мм і висотою 19 мм.

Колодка має форму прямокутної металевої пластинки. Верхня і нижня частини колодки мають прорізи, через які поверхню колодки обтягнуто муаровою стрічкою шириною 24 мм зі смужками синього та жовтого кольорів. На зворотному боці колодки є застібка для прикріплення мініатюри до одягу.

Орден «Золота Зірка» звання Герой України
Орден Держави звання Герой України
Мініатюра орденів звання Герой України

Order of Gold Star title of Hero of Ukraine
Order of State title of Hero of Ukraine
A miniature of orders of the title Hero of Ukraine

Орден «За заслуги»

Order of Merit

Орден «За заслуги» встановлено для відзначення видатних заслуг громадян в економічній, науковій, соціально-культурній, військовій, державній, громадській та інших сферах суспільної діяльності. Орден «За заслуги» має три ступені. Орден «За заслуги» I ступеня має знак ордена та зірку ордена, II і III ступеня – тільки знак ордена.

Знак ордена «За заслуги» I ступеня виготовляється зі срібла і має форму хреста із заокругленими кінцями, накладеного на медальйон із зображенням рослинного орнаменту. Сторони хреста покриті емаллю малинового кольору, пружки хреста – позолочені. З-під медальйона в напрямку сторін хреста розходяться пучки променів. Посередині хреста у вінку з дубової та лаврової гілок на блакитному фоні зображення малого Державного герба України – тризуба. Вінок, тризуб, промені позолочені. Медальйон – з оксидованого срібла. До верхнього пучка променів прикріплюється кільце з вушком, крізь яке протягується стрічка для носіння на щії. Зворотний бік знака плоский, з викарбуваним номером знака ордена.

Усі зображення рельєфні.

Розмір знака між протилежними кінцями – 55 мм.

Зірка ордена «За заслуги» виготовляється зі срібла і має форму восьмикутної зірки з розбіжними променями. Посередині зірки – круглий медальйон з пружкою, у центрі якого на синьому емалевому тлі зображення малого Державного герба України. Медальйон обрамлений рельєфним рослинним орнаментом. По колу медальйона, покритому емаллю малинового кольору, розміщено напис позолоченими літерами «За заслуги», у нижній частині – «Україна». Зворотний бік зірки плоский, з викарбуваним номером та шпилькою для кріплення до одягу.

Розмір зірки між протилежними кінцями – 77 мм.

Розмір планки: висота – 12 мм, ширина – 24 мм. Планка ордена «За заслуги» I ступеня являє собою прямокутну металеву пластинку, обтягнуту стрічкою. Стрічка до ордена «За заслуги» шовкова муарова малинового кольору з двома вузькими смужками кольорів Державного прапора України (синьою та жовтою) з правого краю. Ширина стрічки 30 мм. Ширина синьої та жовтої смужок – по 2 мм. На стрічці – накладний хрестик жовтого металу.

Знак та зірка ордена «За заслуги» I ступеня

The badge and the star of the Order of Merit of the I class

Знак ордена «За заслуги» II ступеня виготовляється зі срібла і має форму хреста з заокругленими кінцями, накладеного на медальйон з зображенням рослинного орнаменту. Сторони хреста покриті емаллю малинового кольору, пружки хреста – позолочені. З-під медальйона по діагоналі розходяться пучки променів. Посередині хреста у вінку з дубової та лаврових гілок на блакитному фоні зображення малого Державного Герба України – тризуба. Вінок, тризуб, промені позолочені. Медальйон – з окисованого срібла. Усі зображення рельєфні. Зворотний бік знака плоский, з викарбуваним номером ордена. До верхнього кінця хреста кріпиться кільце з вушком, яке сполучається з фігурною колодкою, обтягнутою стрічкою.

Розмір знака між протилежними кінцями променів – 50 мм.

Розмір колодки: довжина – 45 мм, ширина – 28 мм. Нижня частина колодки – позолочена. На колодці розміщена шпилька для кріплення до одягу. Для військовослужбовців на колодці знака ордена «За заслуги» II і III ступеня з лівого боку колодки на малиновому тлі закріплено схрещені мечі з позолоченого томпаку.

Розмір планки: висота – 22 мм, ширина – 24 мм. Планка ордена «За заслуги» II ступеня являє собою прямокутну металеву пластинку, обтягнуту стрічкою. Стрічка ордена «За заслуги» шовкова муарова, з двома вузькими смужками кольорів Державного Прапора України (синьою та жовтою) з правого краю. Ширина стрічки – 28 мм. Ширина синьої та жовтої смужки – по 2 мм. На стрічці – накладний хрестик білого металу.

Знак ордена «За заслуги» II ступеня
Знак ордена «За заслуги» II ступеня з мечами

A badge of the Order of Merit of the II class
A badge of the Order of Merit of the II class with swords

Знак ордена «За заслуги» III ступеня виготовляється з нейзильберу і має форму хреста із заокругленими кінцями, накладеного на медальйон з зображенням рослинного орнаменту. Сторони хреста покриті емаллю малинового кольору. Посередині хреста у вінку з дубової та лаврової гілок на блакитному фоні – зображення малого Державного герба України – тризуба. Вінок, тризуб позолочені. Медальйон – з окисдованого срібла. Усі зображення рельєфні. Зворотний бік знака плоский, з викарбуваним номером ордена. До верхнього кінця хреста кріпиться кільце з вушком, яке сполучається з фігурною колодкою, обтягнутою стрічкою.

Розмір знака між протилежними кінцями променів – 50 мм.

Розмір колодки: довжина – 45 мм, ширина – 28 мм. Нижня частина колодки – посріблена. На колодці розміщена шпилька для кріплення до одягу. Для військовослужбовців на колодці знака ордена «За заслуги» II і III ступеня з лівого боку колодки на малиновому тлі закріплено схрещені мечі з позолоченого томпаку.

Розмір планки: висота – 22 мм, ширина – 24 мм. Планка ордена «За заслуги» II ступеня являє собою прямокутну металеву пластинку, обтягнуту стрічкою. Стрічка ордена «За заслуги» шовкова муарова, з двома вузькими смужками кольорів Державного Прапора України (синьою та жовтою) з правого краю. Ширина стрічки – 28 мм. Ширина синьої та жовтої смужки – по 2 мм. На стрічці – накладний хрестик з нейзильберу.

Мініатюру знака ордена «За заслуги» носять на грудях зліва замість знака ордена. Мініатюра знака виготовляється в масштабі 1:2.

Знак ордена «За заслуги» III ступеня
Знак ордена «За заслуги» III ступеня з мечами

A badge of the Order of Merit of the II class
A badge of the Order of Merit I of the II class with swords

Орден Богдана Хмельницького

Order of Bohdan Khmelnytsky

Орден Богдана Хмельницького встановлено для нагородження громадян України за особливі заслуги у захисті державного суверенітету, територіальної цілісності, у зміцненні обороноздатності та безпеки України.

Орден має три ступені. Орденем Богдана Хмельницького I ступеня нагороджуються військовослужбовці та працівники Збройних Сил України, інших державних військових формувань та інші особи за визначні особисті заслуги у захисті державного суверенітету, територіальної цілісності, у зміцненні обороноздатності та безпеки України.

Орденем Богдана Хмельницького II ступеня нагороджуються військовослужбовці та працівники Збройних Сил України, інших державних військових формувань та інші особи за особисту хоробрість, самовідданість і мужність, виявлені у зміцненні обороноздатності та безпеки України.

Орденем Богдана Хмельницького III ступеня нагороджуються військовослужбовці та працівники Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, та інші особи за бездоганне виконання військового та службового обов'язку, виявлену при цьому доблесть і честь.

Удостоєні ордена Богдана Хмельницького іменуються лицарями ордена Богдана Хмельницького.

Знак ордена Богдана Хмельницького I ступеня виготовляється зі срібла і має форму випуклої багатопроменевої зірки з накладеним на неї хрестом. Хрест покритий темно-червоною емаллю, з-під нього розходяться два схрещені мечі вістрям угору. Посередині знака, в колі, обрамленому вінком із дубового листа, – зображення геральдичної фігури «Абданк» герба гетьмана Богдана Хмельницького. Промені зірки, пружки хреста, мечі, вінок позолочені, елементи фігури «Абданк» – з жовтої і білої емалі. У верхньому промені хреста є вушко, крізь яке протягується стрічка для носіння знака ордена на шії. На зворотному боці знака викарбувано порядковий номер ордена.

Усі зображення рельєфні.

Розмір знака між протилежними кінцями хреста – 50 мм.

Знак ордена Богдана Хмельницького I ступеня

Badge of the Order of Bogdan Khmelnytsky of the I class

Знак ордена Богдана Хмельницького II ступеня такий самий, як і знак ордена Богдана Хмельницького I ступеня, але промені зірки і мечі срібні. На зворотному боці знака – застібка для прикріплення ордена до одягу.

Розмір знака між протилежними кінцями хреста – 45 мм.

Знак ордена Богдана Хмельницького III ступеня такий самий, як і знак ордена Богдана Хмельницького II ступеня, але виготовляється із нейзильберу, а зображення геральдичної фігури «Абданк» герба гетьмана Богдана Хмельницького – на колі білого металу. На зворотному боці знака – застібка для прикріплення ордена до одягу.

Розмір знака між протилежними кінцями хреста – 45 мм.

Стрічка ордена Богдана Хмельницького шовкова муарова темно-малинового кольору з позовжніми смужками: для I ступеня – з однією жовтою посередині. Ширина стрічки – 45 мм, ширина жовтої смужки – 10 мм; для II ступеня – з білою посередині, синьою і жовтою – з боків. Ширина стрічки – 24 мм, ширина білої смужки – 4 мм, синьої і жовтої – по 2 мм кожна; для III ступеня – із жовтою посередині, синьою, жовтою, білою – з боків. Ширина стрічки – 24 мм, ширина жовтої смужки посередині – 4 мм, синьої, жовтої, білої з боків – по 2 мм кожна.

Розмір планки: висота – 12 мм, ширина – 24 мм.

Планка ордена Богдана Хмельницького являє собою прямокутну металеву пластинку, обтягнуту відповідною до ступеня стрічкою. На стрічці накладний хрест із зображенням геральдичної фігури «Абданк»: I ступеня – позолочений, II ступеня – посріблений, III ступеня – бронзовий.

Знак ордена Богдана Хмельницького
II ступеня

Badge of the Order of Bogdan Khmelnytsky
of the II class

Знак ордена Богдана Хмельницького
III ступеня

Badge of the Order of Bogdan Khmelnytsky
of the III class

Орден «За мужність»

Order “For Courage”

Орден «За мужність» встановлено для відзначення військовослужбовців, працівників правоохоронних органів та інших осіб за особисті мужність і героїзм, виявлені при рятуванні людей, матеріальних цінностей під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, у боротьбі зі злочинністю, а також в інших випадках при виконанні військового, службового, громадянського обов'язку в умовах, пов'язаних з ризиком для життя.

Орден «За мужність» має три ступені. Знак ордену «За мужність» I ступеня виготовляється з позолоченого срібла і має форму рівностороннього хреста, накладеного на лавровий вінок. Хрест покритий білою емаллю, по периметру облямований металевими позолоченими крапками під бісер. З-під хреста розходяться два схрещені мечі вістрям униз. Посередині знака – синє емалевоє коло із зображенням малого Державного герба України. У верхньому кінці хреста є кільце з вушком, крізь яке протягується стрічка для носіння знака ордену на ший.

Усі зображення рельєфні. Пружки хреста, кола, вінок, мечі, малий Державний герб України, вушко з кільцем позолочені.

Розмір знака між протилежними кінцями хреста – 54 мм. Зворотний бік знака плоский, з вигравіруваним номером ордену.

Зірка ордену «За мужність» виготовляється зі срібла і має форму восьмикутної зірки з пучками розбіжних променів. Посередині зірки розміщено круглий медальйон, покритий темно-малиною емаллю, у центрі якого – синє емалевоє коло із зображенням малого Державного герба України. У верхній частині медальйона, над колом, напис: «За мужність», у нижній частині, з боків, – дві лаврові гілки. Пружки медальйона і кола подвійні.

Усі зображення і напис рельєфні, позолочені. Зворотний бік зірки плоский, з вигравіруваним номером та застібкою для прикріплення зірки до одягу.

Розмір зірки між протилежними кінцями променів – 63 мм.

Розмір планки: висота – 12 мм, ширина – 24 мм. Планка ордену являє собою прямокутну металеву пластинку, обтягнуту стрічкою. Стрічка шовкова муарова синього кольору, ширина – 28 мм. На стрічці на відстані 1 мм від краю з обох боків – дві білі поздовжні смужки завширшки 3 мм.

На стрічці посередині – накладний маленький хрестик з жовтого металу.

Знак ордена «За мужність»
I ступеня

Badge of the Order «For Courage»
of the I class

Зірка ордена «За мужність» I ступеня

Star of the Order «For Courage» of the I class

Знак ордена «За мужність» II ступеня виготовляється зі срібла і має форму андріївського хреста з широкими загостреними кінцями. Посередині знака – рівносторонній хрест, покритий білою емаллю, з-під якого розходяться два схрещені мечі вістрям униз. На хресті розміщено круглий медальйон, покритий темно-малиною емаллю, у центрі якого – синє емалеве коло із зображенням малого Державного герба України. У верхній частині медальйона, над колом, – напис: «За мужність», у нижній частині, з боків, – дві лаврові гілки.

Пружки хреста, медальйона і кола, напис, лаврові гілки і мечі позолочені. Зворотний бік знака плоский, з вигравіруваним номером ордена та застібкою для прикріплення знака до одягу. Знак за допомогою кільця та вушка з'єднується з прямокутною колодкою, обтягнутою стрічкою. У центрі колодки розміщено накладний лавровий вінок діаметром 16 мм з жовтого металу.

Усі зображення рельєфні.

Розмір знака – 41мм x 41 мм.

Розмір колодки 45 мм x 28 мм.

Розмір планки: висота – 12 мм, ширина – 24 мм. Планка ордена являє собою прямокутну металеву пластинку, обтягнуту стрічкою. Стрічка ордену шовкова муарова. На стрічці – поздовжні смужки: широкі – жовта посередині і дві сині з боків, вузькі – малинова, біла між ними та жовта по краях; ширина смужок – 8 мм і 1 мм.

На стрічці посередині розміщується накладний маленький хрестик із білого металу.

Знак ордена «За мужність» III ступеня виготовляється з нейзильберу і має форму андріївського хреста з широкими загостреними кінцями. Посередині знака – рівносторонній хрест, покритий білою емаллю, з-під якого розходяться два схрещені мечі вістрям униз. На хресті розміщено круглий медальйон, покритий темно-малиною емаллю, у центрі якого – синє емалеве коло із зображенням малого Державного герба України. У верхній частині медальйона, над колом, – напис: «За мужність», у нижній частині, з боків, – дві лаврові гілки.

Пружки хреста, медальйона і кола, напис, лаврові гілки і мечі позолочені. Зворотний бік знака плоский, з вигравіруваним номером ордена та застібкою для прикріплення знака до одягу. Знак за допомогою кільця та вушка з'єднується з прямокутною колодкою, обтягнутою стрічкою.

Пружки хреста, медальйона і кола, напис, лаврові гілки і мечі позолочені. Зворотний бік знака плоский, з вигравіруваним номером ордена та застібкою для прикріплення знака до одягу. Знак за допомогою кільця та вушка з'єднується з прямокутною колодкою, обтягнутою стрічкою. Усі зображення рельєфні.

Розмір знака – 41мм x 41 мм.

Розмір колодки 45 мм x 28 мм.

Розмір планки: висота – 12 мм, ширина – 24 мм. Планка ордена являє собою прямокутну металеву пластинку, обтягнуту стрічкою. Стрічка ордену шовкова муарова. На стрічці – поздовжні смужки: широкі – жовта посередині і дві сині з боків, вузькі – малинова, біла між ними та жовта по краях; ширина смужок – 8 мм і 1 мм.

Знак ордена «За мужність»
II ступеня

Badge of the Order «For Courage»
of the II class

Знак ордена «За мужність»
III ступеня

Badge of the Order «For Courage»
of the II class

Орден Данила Галицького

Order of Danil Galitsky

Орден Данила Галицького одноступеневий. Орден Данила Галицького встановлено для нагородження військовослужбовців Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, а також державних службовців за значний особистий внесок у розбудову України, сумлінне та бездоганне служіння українському народові. Девіз ордену Данила Галицького – «Батьківщина і честь».

Виготовляється орден Данила Галицького зі срібла і має форму рівностороннього хреста з розширеними сторонами, краї яких увігнуті всередину. Сторони хреста покриті синьою емаллю. У центрі хреста – круглий емальований медальйон світло-червоного кольору, із позолоченим зображенням профіля Данила Галицького та написом у нижній частині «Данило Галицький». Пружка медальйона у формі лаврового вінка. Хрест по периметру облямовано стилізованим давньоруським орнаментом. Пружки хреста і медальйона позолочені.

Розмір колодки: висота – 42 мм, ширина – 28 мм, фігурної дужки та заокругленого виступу – відповідно 30 на 2 мм та 2 мм. На зворотному боці колодки – прорізи для прикріплення стрічки, а також застібка для кріплення до одягу.

Розмір планки – 28 x 12 мм. Планка являє собою металеву пластинку, обтягнуту стрічкою. Стрічка ордену Данила Галицького шовкова муарова світло-червоного кольору з поздовжніми смужками: вузькими жовтими посередині та широкими синіми з боків.

На колодці та планці ордену розміщуються перехрещені мечі вістрям угору.

Знак ордена Данила Галицького з мечами

Badge of the Order of Danylo Halytsky with swords

Медаль «За військову службу Україні»

Medal “For Military Service to Ukraine”

Медаль «За військову службу Україні» встановлено для нагородження військовослужбовців Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, а також Державної спеціальної служби транспорту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, інших осіб за мужність і відвагу, самовіддані дії, виявлені у захисті державних інтересів України.

Медаль «За військову службу Україні» одноступенева. Вона виготовляється зі срібла і має форму округлого вінка з дубового листа. На вінок накладено композицію із зображенням військової зброї та символіки (ракета, гармата, шабля, бойова сурма, прапори та ін.). Така композиція нагадує традиції оформлення військових прапорів українського козацтва другої половини XVII століття. Стрічка медалі шовкова муарова блакитного кольору із синьою смужкою посередині і двома жовтими з боків.

Розмір медалі 32 мм.

Розмір колодки: висота – 42 мм, ширина – 28 мм, фігурної дужки та заокругленого виступу – відповідно 30 на 2 мм та 2 мм. На зворотному боці колодки – прорізи для прикріплення стрічки, а також застібка для кріплення медалі до одягу.

Розмір планки – 28 x 12 мм. Планка медалі являє собою металеву пластинку, обтягнуту стрічкою.

Медаль «За військову службу Україні»

Medal “For Military Service to Ukraine”

Медаль «За бездоганну службу»

Medal “For Impeccable Service”

Медаль «За бездоганну службу» встановлено для нагородження осіб офіцерського складу і прапорщиків Збройних Сил України, рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ, Національної гвардії України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Державної прикордонної служби України, Державної спеціальної служби транспорту, які досягли високих показників у бойовій і професійній підготовці, є взірцем вірності присязі та виконання службового обов'язку, успішно керують підлеглими, зразково виконують інші військові обов'язки.

Медаль «За бездоганну службу» має три ступені. Медаль «За бездоганну службу» I ступеня виготовляється з нейзильберу і має форму хреста, сторони якого являють собою зображення щитів. Поле щитів покрите емаллю червоного кольору, пружки – з білого металу. На верхній і нижній сторонах хреста розміщено меч вістрям угору. У центральній частині хреста – медальйон із зображенням малого Державного герба України в обрамленні вінка з дубового листа і стрічки з написом «За бездоганну службу».

На відміну від медалі I ступеня сторони хреста медалі II ступеня не покриті емаллю, а медаль III ступеня виготовлена з томпаку, тонованого під бронзу.

Розмір медалі 32 мм.

Розмір колодки: висота – 42 мм, ширина – 28 мм, фігурної дужки та заокругленого виступу – відповідно 30 x 2 мм та 2 мм. На зворотному боці колодки – прорізи для прикріплення стрічки, а також застібка для кріплення медалі до одягу.

Розмір планки – 28 x 12 мм. Планка медалі являє собою металеву пластинку, обтягнуту стрічкою. Стрічка медалі шовкова муарова блакитного кольору з поздовжніми жовтими і синіми смужками з боків.

Медаль «За бездоганну службу» I ступеня

Medal “For Impeccable Service” of the I class

Медаль «За бездоганну службу» II ступеня
Медаль «За бездоганну службу» III ступеня

Medal "For Impeccable Service" of the II class
Medal "For Impeccable Service" of the III class

Медаль «Захиснику Вітчизни»

Medal for “Defender of the Motherland”

Медаль «Захиснику Вітчизни» встановлено для нагородження ветеранів війни, осіб, на яких поширюється Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», осіб, які брали участь у визволенні України від фашистських загарбників, та інших громадян України за виявлені у захисті державних інтересів особисті мужність і відвагу, зміцнення обороноздатності та безпеки України.

Медаль «Захиснику Вітчизни» виготовляється з латуні і має форму кола, обрамленого бортиком. На лицьовому боці медалі у центрі зображено щит, накладений на меч. Меч розміщений вістрям угору по діагоналі щита. На щиті - контури державного кордону України і напис «Україна». У лівій верхній частині медалі по колу напис «Захиснику Вітчизни», у правій нижній частині - зображення лаврової та дубової гілок. На зворотному боці медалі у центрі - зображення лаврової гілки. За допомогою кільця з вушком медаль з'єднується з прямокутною колодкою, обтягнутою стрічкою.

Усі зображення і написи рельєфні.

Розмір медалі – 32 мм.

Розмір прямокутної колодки: висота – 42 мм, ширина – 28 мм.

Розмір фігурної дужки до колодки: висота – 2 мм, ширина – 30 мм, висота заокругленого виступу – 2 мм. У нижній частині колодки – тонка металева фігурна дужка із заокругленим виступом та отвором посередині. На зворотному боці колодки – застібка для прикріплення медалі до одягу.

Розмір планки: 28 x 12 мм. Планка медалі являє собою прямокутну металеву пластинку, обтягнуту стрічкою. Стрічка медалі шовкова муарова синього кольору, із двома повздовжніми смужками жовтого кольору на відстані 2 мм від країв та далі – двома смужками сірого кольору. Ширина стрічки – 28 мм, ширина смужок: жовтого кольору – по 2 мм кожна, сірого – по 5 мм кожна.

Медаль «Захиснику Вітчизни»

Medal for “Defender of the Motherland”

Відзнака «Іменна вогнепальна зброя»

“Nominal Firearms” Certificate

Відзнака «Іменна вогнепальна зброя». Цією відзнакою нагороджуються особи офіцерського складу Збройних Сил України, інших силових структур за особисті визначні заслуги у забезпеченні обороноздатності України, недоторканності її державного кордону, підтримці високої бойової готовності військ, зміцненні національної безпеки, боротьбі зі злочинністю, захисті конституційних прав і свобод громадян, за бездоганну багаторічну службу, зразкове виконання військового та службового обов'язку, виявлені при цьому честь і доблесть.

Відзнакою «Іменна вогнепальна зброя» є пістолет моделі «Форт-12», корпус якого виготовляється з легированих конструкційних сталей, а рукоятка – з благородних порід дерев. Пістолет має платівку, на якій гравіюється прізвище, ім'я, по батькові нагородженого. Зовнішні деталі корпусу пістолета і рукоятки прикрашено художньою декоративною різьбою. Затвор і рамка пістолета посріблені, а курок, важіль запобіжника, затворна затримка, мушка, цілик, спусковий гачок, кнопка фіксатора магазину, гвинти кріплення накладної рукоятки – з жовтого металу.

Відзнака «Іменна вогнепальна зброя»

“Nominal Firearms” Certificate

Відзнака Президента України – Хрест Івана Мазепи

Award of the President of Ukraine -
Cross of Ivan Mazepa

Відзнака Президента України – Хрест Івана Мазепи одноступенева. Хрест Івана Мазепи засновано для нагородження громадян за значний внесок у відродження національної культурно-мистецької, духовної, архітектурної, військово-історичної спадщини, заслуги у державотворчій, дипломатичній, гуманістичній, науковій, просвітницькій та благодійній діяльності.

Відзнака «Хрест Івана Мазепи» виготовляється із позолоченого срібла має форму прямого рівнораменного хреста з розбіжними сторонами, краї яких увігнуті всередину. Сторони хреста укриті малиною емаллю. У центрі вміщено картуш, на синьому тлі якого – зображення козака з військової печатки гетьмана Івана Мазепи. Картуш накладений на зображення геральдичної фігури «Курч» герба гетьмана Івана Мазепи, покритої білою емаллю. Між сторонами хреста – розбіжні промені. Зворотний бік знака Хреста Івана Мазепи плоский з вигравіруваним номером. За допомогою кільця з вушком хрест сполучається з прямокутною колодкою, обтягнутою стрічкою. Нижня частина колодки фігурна рельєфна.

Усі зображення рельєфні. Пружки хреста і промені, воліти картуша, зображення козака, пружки фігури «Курч» – позолочені.

Розмір знака між протилежними кінцями хреста – 42 мм.

Розмір колодки: висота – 42 мм, ширина – 28 мм, фігурної дужки та заокругленого виступу – відповідно 30 x 2 мм та 2 мм. На зворотному боці колодки – прорізи для прикріплення стрічки, а також застібка для прикріплення відзнаки до одягу.

Розмір планки – 28 x 12 мм. Планка відзнаки являє собою металеву пластинку, обтягнуту стрічкою. Стрічка Хреста Івана Мазепи шовкова муарова світло-синього кольору з малиновими повздовжніми смужками з боків та жовтими посередині. Ширина світло-синьої смужки – 10 мм, жовтих – по 2 мм, малинових – по 7 мм кожна.

Відзнака Президента України –
Хрест Івана Мазепи

Award of the President of Ukraine -
Cross of Ivan Mazepa

Медаль «10 років сумлінної служби»

Medal of “10 Years
of Conscientious Service”

Відзнакою «10 років сумлінної служби» нагороджуються військовослужбовці Збройних сил України, які сумлінно і чесно виконують обов’язок та мають 10 років військової служби у календарному обчисленні.

Медаль виготовляється з металу бронзового кольору і має вигляд кола. На лицьовому боці медалі зображено малий Державний герб України – тризуб у щиті, покритому емаллю синього кольору, на тлі лаврового вінка, покладеного на схрещенні під гострим кутом мечі вістрями угору. Ця композиція завершується зорею з розбіжними променями, що доходять до руків’я мечів. Руків’я мечів своєю основою та вістря мечів доходять до бортика медалі.

На зворотному боці медалі в центрі розміщено напис у три рядки «10 років сумлінної служби». По колу у верхній частині розміщено напис «Міністерство оборони України» та під написом у нижній частині кола зображення лаврових гілок (напіввінка), що доходять до напису.

Усі зображення і написи рельєфні. По колу медаль обрамлено бортиком з обох боків.

За допомогою кільця медаль з’єднується з колодкою, яка має вигляд прямокутної металевої пластини жовтого кольору, обтягнутої стрічкою. У нижній частині колодки – проста металева фігурна дужка із заокругленим виступом та отвором по середині для сполучення колодки зі знаком медалі.

Розмір медалі 32 мм.

Розмір колодки: висота – 42 мм, ширина – 28 мм, фігурної дужки та заокругленого виступу – відповідно 30 x 2 мм та 2 мм. На зворотному боці колодки – прорізи для прикріплення стрічки, а також застібка для кріплення медалі до одягу.

Розмір планки – 28 x 12 мм. Планка медалі являє собою металеву пластинку, обтягнуту стрічкою. Стрічка медалі шовкова муарова блакитного кольору з трьома поздовжніми смужками у центрі шириною 2 мм, відстань між смужками 2 мм.

Медаль «10 років сумлінної служби»

Medal of “10 Years
of Conscientious Service”

Медаль «15 років сумлінної служби»

Medal of “15 Years of Conscientious Service”

Відзнакою «15 років сумлінної служби» нагороджуються військовослужбовці Збройних сил України, які сумлінно і чесно виконують обов’язок та мають 15 років військової служби у календарному обчисленні.

Медаль виготовляється з білого металу і має вигляд кола. На лицьовому боці медалі зображено малий Державний герб України – тризуб у щиті, покритому емаллю синього кольору, на тлі лаврового вінка, покладеного на схрещені під гострим кутом мечі вістрями угору. Зображення лаврового вінка – жовтого металу. Ця композиція завершується зорею з розбіжними променями, що доходять до руків’я мечів. Руків’я мечів своєю основою та вістря мечів доходять до бортика медалі.

На зворотному боці медалі в центрі розміщено напис у три рядки «15 років сумлінної служби». По колу у верхній частині розміщено напис «Міністерство оборони України» та під написом у нижній частині кола зображення лаврових гілок (напіввінка), що доходять до напису.

Усі зображення і написи рельєфні. По колу медаль обрамлено бортиком з обох боків.

За допомогою кільця медаль з’єднується з колодкою, яка має вигляд прямокутної металевої пластини білого кольору, обтягнутої стрічкою. У нижній частині колодки – проста металева фігурна дужка із заокругленим виступом та отвором по середині для сполучення колодки зі знаком медалі.

Розмір медалі 32 мм.

Розмір колодки: висота – 42 мм, ширина – 28 мм, фігурної дужки та заокругленого виступу – відповідно 30 x 2 мм та 2 мм. На зворотному боці колодки – прорізи для прикріплення стрічки, а також застібка для кріплення медалі до одягу.

Розмір планки – 28 x 12 мм. Планка медалі являє собою металеву пластинку, обтягнуту стрічкою. Стрічка медалі шовкова муарова блакитного кольору з двома поздовжніми смужками у центрі шириною 2 мм, відстань між смужками 2 мм.

Медаль «15 років сумлінної служби»

Medal of “15 Years of Conscientious Service”

Медаль «20 років сумлінної служби»

Medal of “20 Years of Conscientious Service”

 Відзнакою «20 років сумлінної служби» нагороджуються військовослужбовці Збройних сил України, які сумлінно і чесно виконують обов’язок та мають 20 років військової служби у календарному обчисленні.

Медаль виготовляється з жовтого металу і має вигляд кола. На лицьовому боці медалі зображено малий Державний герб України – тризуб у щиті, покритому емаллю синього кольору, на тлі лаврового вінка, покладеного на схрещенні під гострим кутом мечів вістрями угору. Ця композиція завершується зорею з розбіжними променями, що доходять до руків’я мечів. Руків’я мечів своєю основою та вістря мечів доходять до бортика медалі.

На зворотному боці медалі в центрі розміщено напис у три рядки «20 років сумлінної служби». По колу у верхній частині розміщено напис «Міністерство оборони України» та під написом у нижній частині кола зображення лаврових гілок (напіввінка), що доходять до напису.

Усі зображення і написи рельєфні. По колу медаль обрамлено бортиком з обох боків.

За допомогою кільця медаль з’єднується з колодкою, яка має вигляд прямокутної металевої пластини жовтого кольору, обтягнутої стрічкою. У нижній частині колодки – проста металева фігурна дужка із заокругленим виступом та отвором по середині для сполучення колодки зі знаком медалі.

Розмір медалі 32 мм.

Розмір колодки: висота – 42 мм, ширина – 28 мм, фігурної дужки та заокругленого виступу – відповідно 30 x 2 мм та 2 мм. На зворотному боці колодки – прорізи для прикріплення стрічки, а також застібка для кріплення медалі до одягу.

Розмір планки – 28 x 12 мм. Планка медалі являє собою металеву пластинку, обтягнуту стрічкою. Стрічка медалі шовкова муарова блакитного кольору з однією поздовжньою смужкою у центрі шириною 2 мм.

Медаль «20 років сумлінної служби»

Medal of “20 Years of Conscientious Service”

Медаль «Ветеран служби»

Medal “Veteran of Service”

Відзнакою медаль «Ветеран служби» нагороджуються військовослужбовці Збройних сил України за високі показники у бойовій і професійній підготовці, зразкове виконання військового обов’язку і мають вислугу 25 і більше календарних років.

Медаль виготовляється з білого металу і має вигляд кола. На лицьовому боці медалі зображено рівнораменний хрест, рамена якого утворені із п’яти розбіжних променів. Центральний промінь виходить на бортик медалі. Хрест накладений на круглий щит та схрещені мечі вістрями угору. Руків’я та вістря мечів виходять на бортик медалі. Вістря та руків’я мечів просічні. У центрі хреста зображено малий Державний герб України – тризуб у щиті, покритому емаллю синього кольору, на тлі лаврового вінка жовтого металу. Нижнє рамено хреста та мечі до руків’я перевиті стрічкою, покритою емаллю білого кольору, з написом «Ветеран служби». Зворотний бік медалі плоский з написом у два рядки: «Міністерство оборони України».

Усі зображення і написи рельєфні. По колу медаль обрамлено бортиком з обох боків.

За допомогою кільця медаль з’єднується з колодкою, яка має вигляд прямокутної металевої пластини білого металу, обтягнутої стрічкою. У нижній частині колодки – проста металева фігурна дужка із заокругленим виступом та отвором по середині для сполучення колодки зі знаком медалі.

Розмір медалі 32 мм.

Розмір колодки: висота – 42 мм, ширина – 28 мм, фігурної дужки та заокругленого виступу – відповідно 30 x 2 мм та 2 мм. На зворотному боці колодки – прорізи для прикріплення стрічки, а також застібки для кріплення медалі до одягу.

Розмір планки – 28 x 12 мм. Планка медалі являє собою металеву пластинку, обтягнуту стрічкою. Стрічка медалі шовкова муарова блакитного кольору з однією поздовжньою смужкою у центрі шириною 10 мм.

Медаль «Ветеран служби»

Medal “Veteran of Service”

Нагрудний знак «За зразкову службу»

Breastplate “For Exemplary Service”

Відзнакою «За зразкову службу» нагороджуються військовослужбовці Збройних сил України за зразкове виконання військового обов'язку, підтримання високої бойової готовності військ і сил, високу професійну майстерність, проявлену під час навчань, бойового чергування, інспекційних контрольних перевірок, самовідданість і стійкість, виявлені під час проходження військової служби, та які отримали оцінку «відмінно» за підсумками навчального року.

Нагрудний знак має вигляд хреста, рамена якого складено з чотирьох пучків розбіжних променів різної довжини та форми білого металу. У центрі хреста розміщено малий Державний герб України – тризуб у щиті, покритому емаллю синього кольору, на тлі схрещених мечів вістрями угору. Ця композиція покладена на вінок із дубових та калинових гілок. У нижній частині вінка фігурна стрічка, покрита напівпрозорою емаллю малинового кольору, з написом: «За зразкову службу». Зображення мечів та вінка, пружок стрічки та літери напису жовтого металу.

Усі зображення і напис рельєфні.

Розмір нагрудного знака – 45×45 мм.

Зворотний бік нагрудного знака злегка увігнутий із застібкою для прикріплення до одягу.

Розмір планки: ширина – 28 x 12 мм. Планка нагрудного знака являє собою металеву пластинку, обтягнуту стрічкою. Стрічка нагрудного знака шовкова муарова жовтого кольору з поздовжніми смужками: у центрі синього кольору шириною 4 мм. і від неї малинового кольору шириною 4 мм. та відстанню між ними шириною 1 мм.

Нагрудний знак
«За зразкову службу»

Breastplate “For Exemplary Service”

Нагрудний знак «Знак пошани»

Breastplate “Badge of Honour”

Відзнакою «Знак пошани» нагороджуються військовослужбовці та працівники Збройних сил України за значний особистий внесок у справу розбудови, розвитку та забезпечення життєдіяльності Збройних сил України, досягнення високих показників у військовій, науковій, освітянській та інших сферах діяльності, бездоганну сумлінну службу та працю.

Нагрудний знак являє собою рівнораменний хрест козацького типу із розбіжними сторонами, покритими напівпрозорою емаллю малинового кольору, покладений на пучки розбіжних променів білого металу. Центральний розбіжний промінь ширший за інші. Пружки хреста жовтого металу. Посередині хреста круглий медальйон жовтого металу, на якому нанесено зображення малого Державного герба України – тризуб у щиті, покритому емаллю синього кольору, на тлі зорі. Медальйон має два пружки, простір між якими покрито емаллю білого кольору. У верхній частині медальйона напис між пружками: «Міністерство оборони України». На нижню частину медальйона накладено дві лаврові гілки (напіввінок). Пружки хреста і медальйона, літери напису, лаврові гілки жовтого металу.

Усі зображення і напис рельєфні.

Розмір нагрудного знака – 41×41 мм.

Зворотний бік нагрудного знака злегка увігнутий із застібкою для прикріплення до одягу.

Розмір планки: ширина – 28 x 12 мм.. Планка нагрудного знака являє собою металеву пластинку, обтягнуту стрічкою. Стрічка нагрудного знака шовкова муарова з позовжніми смужками: малинового кольору шириною 6 мм з країв, далі послідовно білого кольору шириною 1 мм і синього кольору шириною 3 мм та жовтого кольору у центрі шириною 8 мм.

Нагрудний знак
«Знак пошани»

Breastplate “Badge of Honour”

Нагрудний знак «За військову доблесть»

Breastplate “For Military Valor”

Відзнакою «За військову доблесть» нагороджуються військовослужбовці Збройних сил України за особисті заслуги у професійній підготовці, підтриманні високої бойової готовності військ, військових частин та підрозділів протягом двох і більше років; за освоєння нової бойової техніки за короткий час; за мужність і відвагу, виявлені на навчаннях, маневрах, під час виконання своїх обов'язків при несенні служби та бойового чергування, а також під час виконання завдань, пов'язаних з ліквідацією наслідків стихійного лиха, природних та техногенних катастроф, інших надзвичайних ситуацій, при рятуванні людей та матеріальних цінностей; за самовідданість і стійкість, виявлені під час проходження військової служби; за відмінні особисті показники у польовій, повітряній та морській виучці.

Нагрудний знак має вигляд хреста із розбіжними сторонами, покритими емаллю темно-червоного кольору, між якими розбіжні промені. Сторони хреста каплеподібні, мають два пружки жовтого металу, простір між якими покритий емаллю білого кольору.

Посередині хреста вміщено круглий медальйон, покритий емаллю білого кольору. Медальйон накладений на вінок з гілок лаврового і дубового листя та вертикально розташований меч вістрям угору білого металу. На медальйоні напис у три рядки: «За військову доблесть». Вище розміщено зображення малого Державного герба України – тризуба у щиті, покритому емаллю синього кольору. Пружки хреста і медальйона, промені та літери напису жовтого металу.

Усі зображення і напис рельєфні.

Розмір знака – 45×45 мм.

Розмір планки: 28 мм х 12 мм. Планка нагрудного знака являє собою металеву пластинку, обтягнуту стрічкою. Стрічка нагрудного знака шовкова муарова з поздовжніми смужками: синього кольору шириною 2 мм, жовтого – шириною 2 мм, темно-червоного – шириною 11 мм, синього – шириною 2 мм, жовтого – шириною 2 мм, темно-червоного – шириною 11 мм, синього – шириною 2 мм, жовтого – шириною 2 мм.

Нагрудний знак
«За військову доблесть»

Breastplate “For Military Valor”

Медаль «За сприяння Збройним силам України»

Medal “For Assistance to the Armed
Forces of Ukraine”

Відзнаку встановлено наказом Міністра оборони України у травні 2003 року. Нагородження відзнакою відбувалося до червня 2013 року і відновлено у грудні 2015 року. Цією медаллю нагороджуються військовослужбовці та працівники Збройних сил України, а також інші особи за значний особистий внесок у справу розвитку Збройних сил України.

Медаль виготовляється з білого металу і являє собою восьмикутну променясту зірку. У центрі зірки – прямий рівнобічний хрест з жовтого металу з розбіжними кінцями, покритий емаллю малинового кольору, у центрі якого на круглому медальйоні, покритому емаллю синього кольору, тризуб – знак Княжої Держави Володимира Великого. Хрест накладено на дві лаврові гілки з жовтого металу. Зворотний бік медалі плоский з написом по колу «За сприяння Збройним силам України» та вигравіруваним номером.

Усі зображення і написи рельєфні.

За допомогою вушка з кільцем медаль з'єднується з колодкою, яка має вигляд прямокутної металевої пластини жовтого кольору, обтягнутої стрічкою. У нижній частині колодки – проста металева фігурна дужка із заокругленим виступом та отвором посередині для сполучення колодки зі знаком медалі.

Розмір медалі 38 мм.

Розмір колодки: висота – 42 мм, ширина – 28 мм, фігурної дужки та заокругленого виступу – відповідно 30 x 2 мм та 2 мм. На зворотному боці колодки – прорізи для прикріплення стрічки, а також застібка для кріплення медалі до одягу.

Розмір планки – 28 x 12 мм. Планка медалі являє собою металеву пластинку, обтягнуту стрічкою. Стрічка медалі шовкова муарова жовтого кольору з позовжньою маливовою смужкою по центру шириною 10 мм.

Медаль «За сприяння
Збройним силам України»

Medal “For Assistance to the Armed
Forces of Ukraine”

Нагрудний знак «За розвиток військового співробітництва»

Breastplate “For the Development of Military Cooperation”

Відзнаку впроваджено у травні 2008 року. Нагородження відзнакою продовжувалося до червня 2013 року і відновлено у грудні 2015 року. Нагрудним знаком «За розвиток військового співробітництва» нагороджують осіб старшого й вищого офіцерського складу, працівників Збройних сил України та інших осіб за вагомий внесок у справу розвитку співробітництва у військовій сфері, підтримання миру та дружніх стосунків між збройними силами держав.

Відомча заохочувальна відзнака Міністерства оборони України – нагрудний знак «За розвиток військового співробітництва» виготовляється з жовтого металу і має форму багатопроменевої зірки з розбіжними променями, у центрі якої у круглому медальйоні вміщено емблему Збройних сил України на тлі стилізованого зображення земної кулі. Медальйон обрамлено вінком з калинових, дубових, лаврових гілок і військових козацьких атрибутів. Вертикальні та горизонтальні промені зірки покрито емаллю бордового кольору. Зворотний бік медалі плоский з написом по колу «За розвиток військового співробітництва» і вигравіруваним порядковим номером.

Усі зображення і написи рельєфні.

За допомогою вушка з кільцем медаль з'єднується з колодкою, яка має вигляд прямокутної металевої пластини жовтого кольору, обтягнутої стрічкою. У нижній частині колодки – проста металева фігурна дужка із заокругленим виступом та отвором посередині для сполучення колодки із нагрудним знаком.

Розмір знаку 50 мм.

Розмір колодки: висота – 42 мм, ширина – 28 мм, фігурної дужки та заокругленого виступу – відповідно 30 x 2 мм та 2 мм. На зворотному боці колодки – прорізи для прикріплення стрічки, а також застібка для кріплення медалі до одягу.

Розмір планки – 28 x 12 мм. Планка медалі являє собою металеву пластинку, обтягнуту стрічкою. Стрічка відзнаки шовкова муарова бордового кольору з повздовжніми смужками синього і жовтого, блакитного, чорного, зеленого та бордового кольорів з країв. Ширина синьої і жовтої смужок – по 3 мм кожна, блакитного, жовтого, чорного, зеленого та бордового кольорів – по 2 мм кожна.

Нагрудний знак
«За розвиток військового
співробітництва»

Breastplate “For the Development
of Military Cooperation”

Нагрудний знак «За зміцнення обороноздатності»

Breastplate “For the Defense Capacity”

Відзнаку введено у травні 2008 року. Нагородження відзнакою продовжувалося до червня 2013 року і відновлено у грудні 2015 року. Нагрудним знаком «За зміцнення обороноздатності» нагороджують осіб старшого й вищого офіцерського складу, працівників Збройних сил України та інших осіб за значний внесок у справу зміцнення обороноздатності держави, підтримання високої бойової та мобілізаційної готовності військ і сил.

Відзнака виготовляється з жовтого металу і має форму круглої медалі. У центрі відзнаки зображення контурів території України на північно-західну частину якої покладено емблеми Збройних сил України. Від емблеми по усьому зображенню території відходять промені. Цю композицію обрамляє по колу смужка з бортиками на якій розміщено напис «За зміцнення обороноздатності». Простір між смужкою та композицією просічний.

Усі зображення і написи рельєфні.

За допомогою вушка з кільцем відзнака з'єднується з колодкою, яка має вигляд прямокутної металевої пластини жовтого кольору, обтягнутої стрічкою. У нижній частині колодки – проста металева фігурна дужка із заокругленим виступом та отвором посередині для сполучення колодки із нагрудним знаком.

Розмір знаку 32 мм.

Розмір колодки: висота – 42 мм, ширина – 28 мм, фігурної дужки та заокругленого виступу – відповідно 30 x 2 мм та 2 мм. На зворотному боці колодки – прорізи для прикріплення стрічки, а також застібка для кріплення медалі до одягу.

Розмір планки – 28 x 12 мм. Планка медалі являє собою металеву пластинку, обтягнуту стрічкою. Стрічка відзнаки шовкова муарова жовтого кольору з поздовжніми смужками: двома бордового кольору у центрі і двома синіми з країв стрічки. Ширина смужок бордового кольору – по 5 мм кожна, синього – по 3 мм кожна.

Нагрудний знак
«За зміцнення обороноздатності»

Breastplate “For the Defense Capacity”

Почесний знак «Слава і честь»

Honourary badge
“Glory and Honour”

Почесним нагрудним знаком «Слава і честь» нагороджуються особи старшого та вищого офіцерського складу за визначний особистий внесок у справу розбудови і розвитку Збройних сил України, підтримання високої бойової та мобілізаційної готовності військ і сил, зміцнення обороноздатності та безпеки держави.

Почесний нагрудний знак «Слава і честь» має вигляд шестипроменевої зірки з широкими розбіжними двогранными променями білого металу. Промені завершуються гострим кутом. Між широкими двогранными променями зірки розміщено вузькі промені, покриті емаллю червоного кольору. Вузькі промені мають жовті пружки. У центрі зірки коло жовтого металу із медальйоном, покритим емаллю синього кольору, у якому зображено емблему Генерального штабу Збройних сил України – прямий рівносторонній хрест із розбіжними кінцями з розміщеними на ньому стилізованими зображеннями двох крил, якоря та схрещених мечів вістрям угору. У центрі хреста на круглому медальйоні – тризуб, Знак Княжої Держави Володимира Великого. Сторони хреста покрито емаллю малинового кольору, медальйон – емаллю синього кольору. Між пружкою кола та медальйону напис «Слава і честь» угорі та дві лаврові гілки (напіввінок) унизу.

Усі зображення і написи рельєфні.

Розмір знаку 32 мм.

Розмір планки – 28 x 12 мм. Планка знака являє собою металеву пластинку, обтягнуту стрічкою. Стрічка нагрудного знака шовкова муарова білого кольору, по краях якої малинові, блакитні, жовті, білі та сині поздовжні смужки.

Почесний знак «Слава і честь»

Honourary badge “Glory and Honour”

Почесний знак «За взірцевість у військовій службі»

Honourary badge “For Modeling
in the Military Service”

Почесний нагрудний знак «За взірцевість у військовій службі» встановлено наказом начальника Генерального штабу – Головнокомандувача Збройних сил України від 24 липня 2006 р. № 135. Цим нагрудним знаком нагороджуються особи рядового, сержантського і старшинського складу Збройних сил України за високі показники у бойовій підготовці, при несенні бойового чергування, вартової (внутрішньої) служби та у повсякденній діяльності. Нагрудний знак має три ступені.

Почесний нагрудний знак начальника Генерального штабу – Головнокомандувача Збройних сил України «За взірцевість у військовій службі» I ступеня виготовляється з жовтого металу і має форму кола. На лицьовому боці нагрудного знака зображено композицію у вигляді літака, корабля, танка і антени радіолокаційної станції. Вище розміщено зображення емблеми Збройних сил України. З правого боку цю композицію оточує лаврова гілка. На зворотному боці напис у чотири рядки: «За взірцевість у військовій службі». Нагрудний знак II ступеня виготовляється з білого металу і є такий самий, як і нагрудний знак I ступеня. Нагрудний знак III ступеня виготовляється з бронзи і є такий самий, як і нагрудний знак II ступеня.

Стрічка нагрудного знака шовкова муарова синього кольору з поздовжніми малиновими і жовтими смужками: для I ступеня – з жовтою смужкою посередині, обабіч якої дві малинові смужки; для II ступеня – з малиною смужкою 3 мм завширшки посередині, обабіч якої дві жовті і дві малинові смужки; для III ступеня – з трьома жовтими і чотирма малиновими смужками.

Усі зображення і написи рельєфні.

Почесний знак «За взірцевість у військовій службі» I ступеня

Honourary badge “For Modeling in the Military Service” of the I class

За допомогою вушка з кільцем нагрудний знак з'єднується з прямокутною колодкою кольору відповідного ступеню знака, обтягнутою стрічкою. У нижній частині колодки – проста металева фігурна дужка із заокругленим виступом та отвором посередині для сполучення колодки зі знаком.

Розмір знаку 32 мм.

Розмір колодки: висота – 42 мм, ширина – 28 мм, фігурної дужки та заокругленого виступу – відповідно 30 x 2 мм та 2 мм. На зворотному боці колодки – прорізи для прикріплення стрічки, а також застібка для кріплення медалі до одягу.

Розмір планки – 28 x 12 мм. Планка знаку являє собою металеву пластинку, обтягнуту стрічкою.

Почесний знак «За взірцевість у військовій службі» II ступеня

Honourary badge "For Modeling in the Military Service" of the II class

Почесний знак «За взірцевість у військовій службі» III ступеня

Honourary badge "For Modeling in the Military Service" of the III class

Почесний знак «За доблесну військову службу Батьківщині»

Honourary badge “For Valiant
Military Service to the Motherland”

Почесним нагрудним знаком «За доблесну військову службу Батьківщині» нагороджуються особи офіцерського складу Збройних сил України за зразкове виконання військового обов'язку, самовідданість і стійкість, виявлені при проходженні військової служби. Нагородження нагрудним знаком здійснюється з нагоди державних, професійних свят, ювілеїв військових частин (установ) та з нагоди особистих ювілеїв, при звільненні з військової служби та в інших випадках за рішенням начальника Генерального штабу – Головнокомандувача Збройних сил України.

Нагрудний знак має вигляд медалі та складається з лаврового вінка білого металу, перевитого у нижній частині стрічкою, на який накладено прями́й рівносторонній хрест із розбіжними кінцями з розміщеними на ньому стилізованими зображеннями двох крил, якоря та схрещених мечів вістрям угору. У центрі хреста на круглому медальйоні – Знак Княжої Держави Володимира Великого. Сторони хреста покрито емаллю малинового кольору, медальйон – емаллю синього кольору. Медальйон має два пружки, між якими на білому емалевому тлі напис: «За доблесну військову службу Батьківщині». Зображення крил, якоря, мечів, пружки хреста і медальйона – жовтого металу.

Усі зображення і написи рельєфні. Медаль просічна.

За допомогою вушка з кільцем нагрудний знак з'єднується з прямокутною колодкою білого кольору, обтягнутою стрічкою. У нижній частині колодки – проста металева фігурна дужка із заокругленим виступом та отвором посередині для сполучення колодки зі знаком.

Розмір знаку 32 мм.

Розмір колодки: висота – 42 мм, ширина – 28 мм, фігурної дужки та заокругленого виступу – відповідно 30 x 2 мм та 2 мм. На зворотному боці колодки – прорізи для прикріплення стрічки, а також застібка для кріплення медалі до одягу.

Розмір планки – 28 x 12 мм. Планка знака являє собою металеву пластинку, обтягнуту стрічкою. Стрічка нагрудного знака шовкова муарова малинового кольору, по краях якої дві жовті і серед них одна синя смужки шириною по 2 мм.

Почесний знак
«За доблесну військову службу
Батьківщині»

Honourary badge “For Valiant Military
Service to the Motherland”

Почесний знак «За досягнення у військовій службі»

Honourary badge “For Achievements
in the Military Service”

Почесним нагрудним знаком «За досягнення у військовій службі» нагороджуються військовослужбовці Збройних сил України за старанність, розумну ініціативу, сумлінне виконання службових обов'язків. Нагрудний знак має два ступені. Нагородження нагрудним знаком I ступеня здійснюється за високі показники протягом двох і більше навчальних років. Нагородження може бути здійснено і в інших випадках за рішенням начальника Генерального штабу – Головнокомандувача Збройних сил України.

Почесний нагрудний знак начальника Генерального штабу – Головнокомандувача Збройних сил України «За досягнення у військовій службі» I ступеня виготовляється з жовтого металу і має форму кола. На лицьовому боці нагрудного знака у центрі розміщено емблему Генерального штабу Збройних сил України – прямий рівнораменний хрест, покритий емаллю малинового кольору, на горизонтальні сторони якого накладено крила, а на вертикальні – якір. Хрест покладено на два перехресні мечі, розміщені вістрям угору. У центрі хреста розміщено медальйон, покритий емаллю синього кольору, із зображенням Знака Княжої Держави Володимира Великого жовтого металу. По колу знака напис: «За досягнення у військовій службі», розділений двома лавровими гілками.

Усі зображення і написи рельєфні.

Почесний знак «За досягнення у військовій службі» I ступеня

Honourary badge “For Achievements in the Military Service” of the I class

За допомогою вушка з кільцем нагрудний знак з'єднується з прямокутною колодкою жовтого кольору, обтягнутою стрічкою. У нижній частині колодки – проста металева фігурна дужка із заокругленим виступом та отвором посередині для сполучення колодки зі знаком.

Розмір знаку 32 мм.

Розмір колодки: висота – 42 мм, ширина – 28 мм, фігурної дужки та заокругленого виступу – відповідно 30 x 2 мм та 2 мм. На зворотному боці колодки – прорізи для прикріплення стрічки, а також застібка для кріплення медалі до одягу.

Розмір планки – 28 x 12 мм. Планка знаку являє собою металеву пластинку, обтягнуту стрічкою. Стрічка нагрудного знака I ступеня шовкова муарова малинового кольору, по краях якої дві жовті і серед них одна синя смужки по 2 мм.

Нагородження почесним нагрудним знаком «**За досягнення у військовій службі**» II ступеня здійснюється за високі показники протягом одного навчального року.

Почесний нагрудний знак начальника Генерального штабу – Головнокомандувача Збройних сил України «За досягнення у військовій службі» II ступеня виготовляється з білого металу і має форму кола. На лицьовому боці нагрудного знака у центрі розміщено емблему Генерального штабу Збройних Сил України – прямий рівнораменний хрест, покритий емаллю малинового кольору, на горизонтальні сторони якого накладено крила, а на вертикальні – якір. Хрест покладено на два перехресні мечі, розміщені вістрям угору. У центрі хреста розміщено медальйон, покритий емаллю синього кольору, із зображенням Знака Княжої Держави Володимира Великого жовтого металу. По колу знака напис: «За досягнення у військовій службі», розділений двома лавровими гілками.

Усі зображення і написи рельєфні.

За допомогою вушка з кільцем нагрудний знак з'єднується з прямокутною колодкою білого кольору, обтягнутою стрічкою. У нижній частині колодки – проста металева фігурна дужка із заокругленим виступом та отвором посередині для сполучення колодки зі знаком.

Розмір знаку 32 мм.

Розмір колодки: висота – 42 мм, ширина – 28 мм, фігурної дужки та заокругленого виступу – відповідно 30 x 2 мм та 2 мм. На зворотному боці колодки – прорізи для прикріплення стрічки, а також застібка для кріплення медалі до одягу.

Розмір планки – 28 x 12 мм. Планка знаку являє собою металеву пластинку, обтягнуту стрічкою. Стрічка нагрудного знака II ступеня шовкова муарова малинового кольору з поздовжніми двома синіми і одною жовтою смужкою посередині.

Почесний знак «За досягнення у військовій службі» II ступеня

Honourary badge "For Achievements in the Military Service" of the II class

Почесний знак «За заслуги перед Збройними силами України»

Honourary badge “For Services to the Armed Forces of Ukraine”

Нагрудним знаком нагороджуються військовослужбовці, працівники Збройних сил України, громадяни України за значний особистий внесок у справу розбудови і розвитку Збройних сил України, зміцнення співробітництва у військовій, науковій, соціальній, культурній та інших сферах життєдіяльності Збройних сил України.

Почесний нагрудний знак виготовляється із жовтого металу і має вигляд хреста з вісьмома розбіжними променями, покритими емаллю малинового кольору. Між раменами хреста пучки з трьох променів білого металу. Посередині хреста розміщено круглий медальйон жовтого металу із зображенням емблеми Збройних сил України – прямий хрест із розбіжними кінцями. У центрі хреста на круглому медальйоні тризуб, Знак Княжої Держави Володимира Великого. Сторони хреста покрито емаллю малинового кольору, медальйон – емаллю синього кольору. Тризуб жовтого металу. По колу розміщено вінок з лаврового листя. Вінок перевитий у чотирьох місцях стрічкою з літерами «З», «С», «У» та цифрами «1991». На зворотному боці нагрудного знака напис у чотири рядки: «За заслуги перед ЗС України» та номер відзнаки.

Усі зображення і написи рельєфні.

За допомогою вушка з кільцем нагрудний знак з'єднується з прямокутною колодкою жовтого кольору, обтягнутою стрічкою. У нижній частині колодки – проста металева фігурна дужка із заокругленим виступом та отвором посередині для сполучення колодки зі знаком.

Розмір знаку 32 мм.

Розмір колодки: висота – 42 мм, ширина – 28 мм, фігурної дужки та заокругленого виступу – відповідно 30 x 2 мм та 2 мм. На зворотному боці колодки – прорізи для прикріплення стрічки, а також застібка для кріплення медалі до одягу.

Розмір планки – 28 x 12 мм. Планка знака являє собою металеву пластинку, обтягнуту стрічкою. Стрічка нагрудного знака шовкова муарова малинового кольору з трьома жовтими поздовжніми смужками.

Почесний знак «За заслуги перед Збройними силами України»

Honourary badge “For Services to the Armed Forces of Ukraine”

Почесний знак «За заслуги у ліквідації наслідків надзвичайної ситуації»

Honourary badge “For Merits in Elimination of the Consequences of an Emergency”

Почесним нагрудним знаком начальника Генерального штабу – Головнокомандувача Збройних сил України «За заслуги у ліквідації наслідків надзвичайної ситуації» нагороджуються військовослужбовці та працівники Збройних сил України за зразкове виконання завдань, пов'язаних з ліквідацією наслідків стихійних лих, природних та техногенних катастроф, інших надзвичайних ситуацій, виявлені при цьому стійкість та самовідданість.

Почесний нагрудний знак має форму кола жовтого металу. На лицьовому боці нагрудного знака зображено емблему Збройних сил України – прямий хрест із розбіжними кінцями. У центрі хреста на круглому медальйоні тризуб, Знак Княжої Держави Володимира Великого. Праворуч по колу розміщено дубову гілку, яка покриває й праве рамено хреста. Емблема і дубова гілка доволіно перевиті стрічкою з двох рівновеликих смужок. На зворотному боці у колі зображення чотирьох рук, з'єднаних у замок для перенесення постраждалих. Між бортиком нагрудного знака і пружкою кола розміщено напис: «За заслуги у ліквідації наслідків надзвичайної ситуації». Напис розділений двома крапками.

Усі зображення і написи рельєфні.

За допомогою вушка з кільцем нагрудний знак з'єднується з прямокутною колодкою жовтого кольору, обтягнутою стрічкою. У нижній частині колодки – проста металева фігурна дужка із заокругленим виступом та отвором посередині для сполучення колодки зі знаком.

Розмір знаку 32 мм.

Розмір колодки: висота – 42 мм, ширина – 28 мм, фігурної дужки та заокругленого виступу – відповідно 30 x 2 мм та 2 мм. На зворотному боці колодки – прорізи для прикріплення стрічки, а також застібка для кріплення медалі до одягу.

Розмір планки – 28 x 12 мм. Планка знака являє собою металеву пластинку, обтягнуту стрічкою. Стрічка нагрудного знака шовкова муарова з білою поздовжньою смужкою посередині. Обабіч від неї послідовно розміщено три поздовжні смужки оранжевого, синього та малинового кольорів.

Почесний знак «За заслуги у ліквідації наслідків надзвичайної ситуації»

Honourary badge “For Merits in Elimination of the Consequences of an Emergency”

Почесний нагрудний знак «За самовіддану працю у Збройних силах України»

Honourary badge “For Selfless Work in the Armed Forces of Ukraine”

Почесним нагрудним знаком «За самовіддану працю у Збройних силах України» нагороджуються працівники Збройних сил України за старанність та сумлінне виконання службових обов'язків. Нагородження здійснюється з нагоди державних та професійних свят, ювілеїв військових частин і установ, особистих ювілеїв та при звільненні.

Знак виготовляється з жовтого металу і має форму кола. На лицьовому боці нагрудного знака у центрі на тлі променів, що розходяться, розміщено фігурний щит, на якому зображення емблеми Збройних сил України – прямого хреста із розбіжними кінцями. У центрі хреста на круглій медальйоні – Знак Княжої Держави Володимира Великого. Сторони хреста покрито емаллю малинового кольору, медальйон – емаллю синього кольору. По колу розміщено вінок з лаврової і дубової гілок. На зворотному боці напис у три рядки: «За самовіддану працю».

Усі зображення і написи рельєфні.

За допомогою вушка з кільцем нагрудний знак з'єднується з прямокутною колодкою жовтого кольору, обтягнутою стрічкою. У нижній частині колодки – проста металева фігурна дужка із заокругленим виступом та отвором посередині для сполучення колодки зі знаком.

Розмір знаку 32 мм.

Розмір колодки: висота – 42 мм, ширина – 28 мм, фігурної дужки та заокругленого виступу – відповідно 30 x 2 мм та 2 мм. На зворотному боці колодки – прорізи для прикріплення стрічки, а також застібка для кріплення медалі до одягу.

Розмір планки – 28 x 12 мм. Планка знака являє собою металеву пластинку, обтягнуту стрічкою. Стрічка нагрудного знака шовкова муарова малинового кольору з одною жовтою і двома синіми поздовжніми смужками посередині.

Почесний нагрудний знак «За самовіддану працю у Збройних силах України»

Honourary badge “For Selfless Work in the Armed Forces of Ukraine”

Пам'ятний нагрудний знак – «Учасник АТО»

Memorable Breastplate –
“ATO Participant”

Пам'ятним нагрудним знаком «Учасник АТО» нагороджуються військовослужбовці, які брали безпосередню участь у бойових зіткненнях в зоні проведення антитерористичної операції на сході України.

Нагрудний знак виготовляється з білого металу і має форму кола. На лицьовому боці нагрудного знака зображено композицію у вигляді сокола у момент, коли він схопив кігтями дві змії. На зворотному боці напис у два рядки: «Учасник АТО».

Усі зображення і написи рельєфні.

За допомогою вушка з кільцем нагрудний знак з'єднується з прямокутною колодкою білого кольору, обтягнутою стрічкою. У нижній частині колодки – проста металева фігурна дужка із заокругленим виступом та отвором посередині для сполучення колодки зі знаком.

Розмір знаку 32 мм.

Розмір колодки: висота – 42 мм, ширина – 28 мм, фігурної дужки та заокругленого виступу – відповідно 30 x 2 мм та 2 мм. На зворотному боці колодки – прорізи для прикріплення стрічки, а також застібка для кріплення медалі до одягу.

Розмір планки – 28 x 12 мм. Планка знаку являє собою металеву пластинку, обтягнуту стрічкою. Стрічка нагрудного знака шовкова муарова синього та жовтого кольору, по краях якої червона та чорна смужки завширшки 3 мм.

Пам'ятний нагрудний знак –
«Учасник АТО»

Memorable Breastplate –
“ATO Participant”

Національна гвардія України – військове формування з правоохоронними функціями у складі Міністерства внутрішніх справ України. Головним призначенням Національної гвардії України є захист та охорона життя, особистих прав і свобод українських громадян, загалом суспільства та держави від злочинних та протиправних посягань, охорона громадського порядку та забезпечення громадської безпеки.

Національна гвардія України у взаємодії зі Збройними Силами України бере участь у відсічі збройній агресії проти України та ліквідації збройного конфлікту шляхом ведення бойових дій, а також у виконанні завдань територіальної оборони.

Перше формування Національної гвардії України відбулося у відповідності із законом, ухваленим Верховною Радою України від 4 листопада 1991 року. За поданням Кабінету Міністрів України 11 січня 2000 р. Верховна Рада України ухвалила рішення про розформування Національної гвардії як військового формування, що виконало поставлені завдання. Наново створена у 2014 році.

До важливих завдань Національної гвардії України також відносяться забезпечення державної безпеки і захисту державного кордону, припинення діяльності незаконних воєнізованих або збройних формувань і груп, терористичних організацій, організованих злочинних організацій.

Система відомчих заохочувальних відзнак Національної гвардії України відповідає загальному призначенню цього військового формування та має на меті заохочення військовослужбовців, резервістів та працівників Національної гвардії України до зразкового виконання військового та професійного обов'язку і відзначення за особисті досягнення.

До системи відомчих заохочувальних відзнак Національної гвардії України відносяться такі як:

- нагрудний знак «За доблесну службу»;
- медаль «10 років сумлінної служби», медаль «15 років сумлінної служби», медаль «20 років сумлінної служби», медаль «Ветеран служби».

Нагрудний знак «За доблесну службу»

Breastplate "For Valiant Service"

Нагрудним знаком «За доблесну службу» відзначаються військовослужбовці, резервісти та працівники Національної гвардії України за досягнення високих показників у службі та бойовій підготовці, особисту мужність, сміливі і самовіддані дії, виявлені при виконанні службового або військового обов'язку.

Знак виготовляється зі сплавів міді і має форму вертикально видовженого щита із пружками від центра якого розбігаються промені. По периметру щит облямований металевими крапками під бісер. Щит покладено на вінок із гілок дубового листя з білого металу.

У центральній частині щита розміщено емблему Національної гвардії України – прямий рівнораменний хрест крапового кольору, в центрі якого у восьмиграннику темно-зеленого кольору вміщено зображення малого Державного герба України. Емблему покладено на дві перехрещені шаблі козацького типу вістрям догори. У нижній частині знака на стрічці білого кольору розміщено напис «За доблесну службу». Пружки хреста, восьмигранника і стрічки, а також напис – золотистого кольору.

Усі зображення і написи рельєфні.

Розмір знака – 45 x 37 мм. Зворотний бік знаку плоский, з номером та гвинтом для кріплення нагрудного знака до одягу.

Розмір планки знака – 28 x 12 мм. Планка знака являє собою металеву пластинку, обтягнуту стрічкою. Стрічка знака муарова, завширшики 28 мм червоного кольору з поздовжніми кольоровими симетричними смужками: по краях – зелені 2 мм; далі до центру – червоні 7,5 мм, сині 3 мм. По центру – смужка золотистого кольору 5 мм. На зворотному боці розміщено шпильку для прикріплення планки до одягу.

Нагрудний знак
«За доблесну службу»

Breastplate "For Valiant Service"

Медаль «10 років сумлінної служби»

Medal of “10 Years of Conscientious Service”

Медалю «10 років сумлінної служби» нагороджуються військовослужбовці Національної гвардії України, які сумлінно ставляться до виконання службових обов'язків і станом на 13 березня поточного року мають вислугу у календарному обчисленні 10 років.

Медаль має форму кола бронзового кольору з пружкою. На лицьовому боці медалі у центрі розташоване коло із стилізованими променями, на якому зображено емблему Національної гвардії України – прямий рівнораменний хрест крапового кольору, в центрі якого у восьмиграннику темно-зеленого кольору вміщено зображення малого Державного герба України. Коло з емблемою має пружку бронзового кольору. Навколо кола з емблемою по кругу на синьому фоні зроблено напис «Національна гвардія України», розділений унизу крапкою.

На зворотному боці медалі зліва по колу зображено гілку з дубовим листям; з правого боку – напис у чотири рядки «10 років сумлінної служби».

Усі зображення і написи рельєфні.

За допомогою кільця медаль з'єднується з колодкою, яка має вигляд прямокутної металевої пластини жовтого кольору, обтягнутої стрічкою. У нижній частині колодки – проста металева фігурна дужка із заокругленим виступом та отвором по середині для сполучення колодки зі знаком медалі.

Розмір медалі 32 мм.

Розмір колодки: висота – 42 мм, ширина – 28 мм, фігурної дужки та заокругленого виступу – відповідно 30 x 2 мм та 2 мм. На зворотному боці колодки – прорізи для прикріплення стрічки, а також застібка для кріплення медалі до одягу.

Розмір планки – 28 x 12 мм. Планка медалі являє собою металеву пластинку, обтягнуту стрічкою. Стрічка до медалі – муарова, завширшки 28 мм крапового кольору з поздовжніми зеленими смужками по краях завширшки 2 мм. Посередині – три сині смужки завширшки 2 мм на відстані 2 мм одна від одної.

Медаль «10 років сумлінної служби»

Medal of “10 Years of Conscientious Service”

Медаль «15 років сумлінної служби»

Medal of “15 Years of Conscientious Service”

Медалю «15 років сумлінної служби» нагороджуються військовослужбовці Національної гвардії України, які сумлінно ставляться до виконання службових обов'язків і станом на 13 березня поточного року мають вислугу у календарному обчисленні 15 років.

Медаль має форму кола сріблястого кольору з пружкою. На лицьовому боці медалі у центрі розташоване коло зі стилізованими променями, на якому зображено емблему Національної гвардії України – прямий рівнораменний хрест крапового кольору, в центрі якого у восьмиграннику темно-зеленого кольору вміщено зображення малого Державного герба України. Коло з емблемою має пружку сріблястого кольору. Навколо кола з емблемою по колу на синьому фоні зроблено напис «Національна гвардія України», розділений унизу крапкою. Напис жовтого кольору.

На зворотному боці медалі зліва по колу зображено гілку з дубовим листям; з правого боку – напис у чотири рядки «15 років сумлінної служби».

Усі зображення і написи рельєфні.

За допомогою кільця медаль з'єднується з колодкою, яка має вигляд прямокутної металевої пластини жовтого кольору, обтягнутої стрічкою. У нижній частині колодки – проста металева фігурна дужка із заокругленим виступом та отвором по середині для сполучення колодки зі знаком медалі.

Розмір медалі 32 мм.

Розмір колодки: висота – 42 мм, ширина – 28 мм, фігурної дужки та заокругленого виступу – відповідно 30 x 2 мм та 2 мм. На зворотному боці колодки – прорізи для прикріплення стрічки, а також застібка для кріплення медалі до одягу.

Розмір планки – 28 x 12 мм. Планка медалі являє собою металеву пластинку, обтягнуту стрічкою. Стрічка до медалі – муарова завширшки 28 мм крапового кольору з поздовжніми зеленими смужками завширшки по краях 2 мм. Посередині – дві сині смужки завширшки 2 мм на відстані 2 мм одна від одної.

Медаль «15 років сумлінної служби»

Medal of “15 Years of Conscientious Service”

Медаль «20 років сумлінної служби»

Medal of “20 Years of Conscientious Service”

 Медалю «20 років сумлінної служби» нагороджуються військовослужбовці Національної гвардії України, які сумлінно ставляться до виконання службових обов'язків і станом на 13 березня поточного року мають вислугу у календарному обчисленні 20 років.

Медаль має форму кола золотистого кольору з пружкою. На лицьовому боці медалі у центрі розташоване коло зі стилізованими променями, на якому зображено емблему Національної гвардії України – прямий рівнораменний хрест крапового кольору, в центрі якого у восьмиграннику темно-зеленого кольору вміщено зображення малого Державного герба України. Коло з емблемою має пружку золотистого кольору. Навколо кола з емблемою по кругу на синьому фоні зроблено напис «Національна гвардія України», розділений унизу крапкою. Напис золотистого кольору.

На зворотному боці медалі зліва по колу зображено гілку з дубовим листям; з правого боку – напис у чотири рядки «20 років сумлінної служби».

Усі зображення і написи рельєфні.

За допомогою кільця медаль з'єднується з колодкою, яка має вигляд прямокутної металевої пластини жовтого кольору, обтягнутої стрічкою. У нижній частині колодки – проста металева фігурна дужка із заокругленим виступом та отвором по середині для сполучення колодки зі знаком медалі.

Розмір медалі 32 мм.

Розмір колодки: висота – 42 мм, ширина – 28 мм, фігурної дужки та заокругленого виступу – відповідно 30 x 2 мм та 2 мм. На зворотному боці колодки – прорізи для прикріплення стрічки, а також застібка для кріплення медалі до одягу.

Розмір планки – 28 x 12 мм. Планка медалі являє собою металеву пластинку, обтягнуту стрічкою. Стрічка до медалі – муарова, завширшки 28 мм крапового кольору з поздовжніми зеленими смужками завширшки по краях 2 мм. По центру – одна синя смужка завширшки 2 мм.

Медаль «20 років сумлінної служби»

Medal of “20 Years of Conscientious Service”

Медаль «Ветеран служби»

Medal “Veteran of Service”

Медалю «Ветеран служби» нагороджуються військово-вослужбовці Національної гвардії України, які мають вислугу 25 років і більше, за багаторічну бездоганну службу, підвищення ефективності роботи органів Національної гвардії України, високий рівень організації службової діяльності підлеглих, вагомі особисті досягнення в боротьбі зі злочинністю та охороні громадського порядку, умілу організацію ефективної діяльності підпорядкованих підрозділів, військових частин та з'єднань Національної гвардії України.

Медаль має форму кола золотистого кольору. На лицьовому боці медалі у центрі зображено емблему Національної гвардії України – прямий рівнораменний хрест крапового кольору, в центрі якого у восьмиграннику темно-зеленого кольору вміщено зображення малого Державного герба України, покладеного на дві перехрещені шаблі вістрям догори. По колу медаль обрамлено подвійним бортиком із синьою смужкою.

На зворотному боці медалі розташовані: зліва по колу – гілка з дубовим листям; з правого боку по колу – напис «Національна гвардія України», посередині – напис у два рядки «Ветеран служби».

Усі зображення і написи рельєфні.

За допомогою кільця медаль з'єднується з колодкою, яка має вигляд прямокутної металевої пластини жовтого кольору, обтягнутої стрічкою. У нижній частині колодки – проста металева фігурна дужка із заокругленим виступом та отвором по середині для сполучення колодки зі знаком медалі.

Розмір медалі 32 мм.

Розмір колодки: висота – 42 мм, ширина – 28 мм, фігурної дужки та заокругленого виступу – відповідно 30 x 2 мм та 2 мм. На зворотному боці колодки – прорізи для прикріплення стрічки, а також застібка для кріплення медалі до одягу.

Розмір планки – 28 x 12 мм. Планка медалі являє собою металеву пластинку, обтягнуту стрічкою. Стрічка до медалі – муарова, завширши 28 мм крапового кольору з поздовжніми зеленими смужками завширшки по краях 2 мм. По центру – синя смужка розміром 10 мм.

Медаль «Ветеран служби»

Medal “Veteran of Service”

Відомчі заохочувальні відзнаки у Службі безпеки України встановлено з метою заохочення та відзначення особистих трудових досягнень у професійній, службовій діяльності, за бездоганну службу та особливі заслуги під час виконання службових обов'язків працівників центральних органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій, що входять до сфери їх управління, військовослужбовців та працівників військових формувань, осіб рядового і начальницького складу, працівників державних правоохоронних органів.

До фалеристичного комплексу Служби безпеки України відносяться відомчі заохочувальні відзнаки:

нагрудні знаки – «Відзнака Служби безпеки України», «За доблесть», «За відвагу»;

медалі – «Ветеран служби», «20 років сумлінної служби», «15 років сумлінної служби», «10 років сумлінної служби».

Нагрудний знак «Відзнака Служби безпеки України»

Breastplate “The Aid of the Security
Service of Ukraine”

Нагрудним знаком «Відзнака Служби безпеки України» нагороджуються за видатні особисті заслуги перед органами державної безпеки України та бездоганну багаторічну службу або роботу військовослужбовці та працівники Служби безпеки України, які мають термін військової служби понад 10 років.

Знак виготовляється із сплавів міді і має форму витягнутого по вертикалі щита, покритого емаллю малинового кольору, пружки щита з металу жовтого кольору. На щит покладено тришарову композицію із меча, розташованого по центру вістрям угору, на лавровій гілці. Меч та лаврова гілка з металу жовтого кольору. У верхній частині меча розміщено зображення малого Державного герба України – тризуба у щиті, покритому емаллю синього кольору. Під зображенням герба у центральній частині знака розміщено Державний прапор України з написом «Безпека держави (на синьому полотнищі) безпека народу (на жовтому полотнищі)». У нижній частині знака на ручках меча та щиті розміщено стрічку із аббревіатурою Служби безпеки України “СБУ”. Стрічка покрита емаллю синього кольору.

Усі зображення і написи рельєфні.

Розмір знака – 45 x 32 мм. Зворотний бік знака плоский, з номером та гвинтом для кріплення нагрудного знака до одягу.

Розмір планки знака – 28 x 12 мм. Планка знака являє собою металеву пластинку, обтягнуту муаровою стрічкою синього кольору зі смужками червоного кольору з країв та білого кольору посередині. На зворотній стороні розмішено шпильку для прикріплення планки до одягу.

Нагрудний знак «Відзнака Служби
безпеки України»

Breastplate “The Aid of the Security Service
of Ukraine”

Нагрудний знак «За доблесть»

Breastplate “For Valor”

Нагрудним знаком «За доблесть» нагороджуються за визначний особистий внесок у справу забезпечення державної безпеки України та бездоганну багаторічну службу або роботу військовослужбовці та працівники Служби безпеки України, які мають термін військової служби понад 5 років.

Знак виготовляється зі сплавів міді. Основу знака складає чотирипроменева зірка з металу срібного кольору, на яку покладено перехрещені мечі вістрям угору та рівнораменний хрест з заокругленими кінцями, покритий емаллю синього кольору. Пружки хреста та мечі з жовтого металу.

Посередині хреста розміщено круглий медальйон з пружкою, у центрі якого на синьому емалевому тлі зображено фігуру святого Георгія, що перемагає змія. По колу медальйона, покритому емаллю білого кольору, розміщено напис жовтими літерами «За доблесть», у нижній частині стилізована крапка.

Над медальйоном на верхньому рамені хреста розміщено зображення малого Державного герба України – тризуба у щиті, покритому емаллю синього кольору.

Усі зображення і написи рельєфні.

Розмір знака – 45 x 45 мм. Зворотний бік знака плоский, з номером та гвинтом для кріплення нагрудного знака до одягу.

Розмір планки знака – 28 x 12 мм. Планка знака являє собою металеву пластинку, обтягнуту муаровою стрічкою синього кольору зі смужками білого та жовтого кольорів з країв. На зворотній стороні розмішено шпильку для прикріплення планки до одягу.

Нагрудний знак «За доблесть»

Breastplate “For Valor”

Нагрудний знак «За відвагу»

Breastplate “For Bravery”

Нагрудним знаком «За відвагу» нагороджуються військовослужбовці та працівники Служби безпеки України за особисту відвагу і самовіддані дії, виявлені:

- під час захисту державного суверенітету, конституційного ладу, територіальної цілісності, економічного, науково-технічного і оборонного потенціалу України, законних інтересів держави та прав громадян від розвідувально-підривної діяльності іноземних спеціальних служб, посягань з боку окремих організацій, груп та осіб;

- при попередженні, виявленні, припиненні та розкритті злочинів проти миру і безпеки людства, тероризму, корупції та організованої злочинної діяльності, інших протиправних дій, які безпосередньо створюють загрозу державним інтересам України;

- виявленні особистої відваги і самовідданих дій.

Нагрудний знак «За відвагу» виготовляється зі сплавів міді і являє собою рельєфну композицію, основу якої складає чотирипроменева зірка з металу білого кольору. На зірку наклеєно рівнораменний хрест з заокругленими кінцями з металу жовтого кольору. На хресті розміщено вінок з лаврового та дубового листя. Зліва розташована гілка лаврового листя, справа – гілка дубового листя, які заходять під горизонтальні рамена хреста. В основі вінка розташована стрічка, покрита емаллю бордового кольору. На стрічці розміщено напис жовтими літерами «За відвагу». На цю композицію покладені перехрещені мечі вістря угору.

Вінчає композицію емблема Служби безпеки України – прямий рівнораменний хрест, покритий емаллю синього кольору із жовтими пружками. У центрі хреста медальйон із зображенням малого Державного герба України – тризуба у щиті. Щит і медальйон покриті емаллю синього кольору. Медальйон обрамлений вінком з дубового листя жовтого кольору.

Усі зображення і написи рельєфні.

Розмір знака – 45 x 45 мм. Зворотний бік знака плоский, з номером та гвинтом для кріплення нагрудного знака до одягу.

Розмір планки знака – 28 x 12 мм. Планка знака являє собою металеву пластинку, обтягнуту муаровою стрічкою жовтого кольору зі смужками білого та синього кольорів. На зворотній стороні розміщено штильку для прикріплення планки до одягу.

Нагрудний знак «За відвагу»

Breastplate “For Bravery”

Медаль «Ветеран служби»

Medal “Veteran of Service”

Медалю «Ветеран служби» нагороджуються військово-вослужбовці Служби безпеки України, які мають термін військової служби не менш як 25 років і досягли високих показників в оперативно-службовій діяльності, є взірцем вірності Військовій присязі та зразково виконують військовий обов'язок.

Медаль «Ветеран служби» виготовляється зі сплавів міді та має форму кола з пружками золотистого кольору. На лицьовому боці медалі по колу розміщено лавровий вінок, на якому розташовано перехрещені мечі. На мечі накладено щит, поверх щита – емблема Служби безпеки України – прямий рівнобічний хрест, покритий емаллю синього кольору із жовтими пружками. У центрі хреста медальйон із зображенням малого Державного герба України – тризуба у щиті. Щит і медальйон покриті емаллю синього кольору. Медальйон обрамлений вінком з дубового листа жовтого кольору.

На зворотному боці медалі зображені гілки з калиновим та дубовим листям, перевиті стрічкою, та написи: у центрі – «Ветеран служби» і по колу праворуч – «Служба безпеки України».

Усі зображення і написи рельєфні.

За допомогою кільця медаль з'єднується з колодкою, яка має вигляд прямокутної металевої пластини жовтого кольору, обтягнутої стрічкою. У нижній частині колодки – проста металева фігурна дужка із заокругленим виступом та отвором по середині для сполучення колодки зі знаком медалі.

Розмір медалі 32 мм.

Розмір колодки: висота – 42 мм, ширина – 28 мм, фігурної дужки та заокругленого виступу – відповідно 30 x 2 мм та 2 мм. На зворотному боці колодки – прорізи для прикріплення стрічки, а також застібка для кріплення медалі до одягу.

Розмір планки – 28 x 12 мм. Планка медалі являє собою металеву пластинку, обтягнуту стрічкою. Стрічка медалі муарова синього кольору з повздовжньою жовтою смужкою посередині та малиновими з боків.

Медаль «Ветеран служби»

Medal “Veteran of Service”

Медаль «20 років сумлінної служби»

Medal of “20 Years of Conscientious Service”

Медалю «20 років сумлінної служби» нагороджуються військовослужбовці Служби безпеки України, які мають термін військової служби не менш як 20 років.

Медаль виготовляється зі сплавів міді та має форму кола з пружками золотистого кольору. На лицьовому боці медалі розміщено емблему Служби безпеки України – прямий рівноамериканний хрест, покритий емаллю синього кольору із жовтими пружками. У центрі хреста медальйон із зображенням малого Державного герба України – тризуба у щиті. Щит і медальйон покриті емаллю синього кольору. Медальйон обрамлений вінком з дубового листа жовтого кольору.

На зворотному боці медалі зображені гілки з калиновим та дубовим листям, перевиті стрічкою, та написи: у центрі – «20 років сумлінної служби» і по колу праворуч – «Служба безпеки України».

Усі зображення і написи рельєфні.

За допомогою кільця медаль з'єднується з колодкою, яка має вигляд прямокутної металевої пластини жовтого кольору, обтягнутої стрічкою. У нижній частині колодки – проста металева фігурна дужка із заокругленим виступом та отвором по середині для сполучення колодки зі знаком медалі.

Розмір медалі 32 мм.

Розмір колодки: висота – 42 мм, ширина – 28 мм, фігурної дужки та заокругленого виступу – відповідно 30 x 2 мм та 2 мм. На зворотному боці колодки – прорізи для прикріплення стрічки, а також застібка для кріплення медалі до одягу.

Розмір планки – 28 x 12 мм. Планка медалі являє собою металеву пластинку, обтягнуту стрічкою. Стрічка медалі муарова, синього кольору з повздовжньою смужкою жовтого кольору посередині та малиновими з боків.

Медаль «20 років сумлінної служби»

Medal of “20 Years of Conscientious Service”

Медаль «15 років сумлінної служби»

Medal of “15 Years of Conscientious Service”

Медалю «15 років сумлінної служби» нагороджуються військовослужбовці Служби безпеки України, які мають термін військової служби не менш як 15 років.

Медаль виготовляється зі сплавів міді та має форму кола з пружками сріблястого кольору. На лицьовому боці медалі розміщено емблему Служби безпеки України – прямий рівнобічний хрест, покритий емаллю синього кольору із жовтими пружками. У центрі хреста медальйон із зображенням малого Державного герба України – тризуба у щиті. Щит і медальйон покриті емаллю синього кольору. Медальйон обрамлений вінком з дубового листа жовтого кольору.

На зворотному боці медалі зображені гілки з калиновим та дубовим листям, перевиті стрічкою, та написи: у центрі - “15 років сумлінної служби” і по колу праворуч - “Служба безпеки України”.

Усі зображення і написи рельєфні.

За допомогою кільця медаль з’єднується з колодкою, яка має вигляд прямокутної металевої пластини жовтого кольору, обтягнутої стрічкою. У нижній частині колодки - проста металева фігурна дужка із заокругленим виступом та отвором по середині для сполучення колодки зі знаком медалі.

Розмір медалі 32 мм.

Розмір колодки: висота – 42 мм, ширина – 28 мм, фігурної дужки та заокругленого виступу – відповідно 30 x 2 мм та 2 мм. На зворотному боці колодки – прорізи для прикріплення стрічки, а також застібка для кріплення медалі до одягу.

Розмір планки – 28 x 12 мм. Планка медалі являє собою металеву пластинку, обтягнуту стрічкою. Стрічка медалі муарова, синього кольору з двома повздовжніми смужками жовтого кольору посередині та малиновими з боків.

Медаль «15 років сумлінної служби»

Medal of “15 Years of Conscientious Service”

Медаль «10 років сумлінної служби»

Medal of “10 Years of Conscientious Service”

Медалю «10 років сумлінної служби» нагороджуються військовослужбовці Служби безпеки України, які мають термін військової служби не менш як 10 років.

Медаль виготовляється зі сплавів міді та має форму кола з пружками бронзового кольору. На лицьовому боці медалі розміщено емблему Служби безпеки України – прямий рівнобічний хрест, покритий емаллю синього кольору із жовтими пружками. У центрі хреста медальйон із зображенням малого Державного герба України – тризуба у щиті. Щит і медальйон покриті емаллю синього кольору. Медальйон обрамлений вінком з дубового листа жовтого кольору.

На зворотному боці медалі зображені гілки з калиновим та дубовим листям, перевиті стрічкою, та написи: у центрі – «10 років сумлінної служби» і по колу праворуч – «Служба безпеки України».

Усі зображення і написи рельєфні.

За допомогою кільця медаль з'єднується з колодкою, яка має вигляд прямокутної металевої пластини жовтого кольору, обтягнутої стрічкою. У нижній частині колодки – проста металева фігурна дужка із заокругленим виступом та отвором по середині для сполучення колодки зі знаком медалі.

Розмір медалі 32 мм.

Розмір колодки: висота – 42 мм, ширина – 28 мм, фігурної дужки та заокругленого виступу – відповідно 30 x 2 мм та 2 мм. На зворотному боці колодки – прорізи для прикріплення стрічки, а також застібка для кріплення медалі до одягу.

Розмір планки – 28 x 12 мм. Планка медалі являє собою металеву пластинку, обтягнуту стрічкою. Стрічка медалі муарова, синього кольору з трьома поперечними смужками жовтого кольору посередині та малиновими з боків.

Медаль «10 років сумлінної служби»

Medal of “10 Years of Conscientious Service”

Медаль «10 років сумлінної служби»

Medal of “10 Years of Conscientious Service”

Медаль «10 років сумлінної служби» виготовляється з сплавів міді бронзового кольору та має форму кола.

На лицьовому боці медалі розміщено емблему Державної прикордонної служби України – хрест, покритий емаллю зеленого кольору, у центрі якого вміщено зображення малого Державного герба України, покритого емаллю синього кольору, в обрамленні круглого вінка з дубового листа.

На зворотному боці медалі ліворуч зображені гілки з калиновим та дубовим листям, перевиті стрічкою, та написи, у центрі – «10 років сумлінної служби», по колу праворуч – «Державна прикордонна служба України».

Усі зображення і написи рельєфні. Медаль має випуклий бортик.

За допомогою кільця медаль з'єднується з колодкою, яка виготовляється з білого металу і має вигляд прямокутної металевої пластини, обтягнутої стрічкою. У нижній частині колодки – тонка металева фігурна дужка із заокругленим виступом та отвором посередині для сполучення колодки зі знаком медалі.

Розмір медалі 32 мм.

Розмір прямокутної колодки до медалі – 28 x 42 мм, фігурної дужки та заокругленого виступу до колодки – 30 x 2 мм та 2 мм. На зворотному боці колодки – прорізи для прикріплення стрічки, а також застібка для кріплення медалі до одягу.

Стрічка медалі – шовкова муарова, зеленого кольору з повздовжніми трьома малиновими по 2 мм кожна та чотирма жовтими смужками завширшки 2 мм.

Розмір планки медалі – 28 x 12 мм. Планка – металева пластинка, обтягнута відповідною стрічкою.

Медаль «10 років сумлінної служби»

Medal of “10 Years of Conscientious Service”

Медаль «15 років сумлінної служби»

Medal of “15 Years of Conscientious Service”

Медаль «15 років сумлінної служби» виготовляється з металу білого кольору та має форму кола.

На лицьовому боці медалі розміщено емблему Державної прикордонної служби України – хрест, покритий емаллю зеленого кольору, у центрі якого вміщено зображення малого Державного герба України, покритого емаллю синього кольору, в обрамленні круглого вінка з дубового листа.

На зворотному боці медалі ліворуч зображені гілки з калиновим та дубовим листям, перевиті стрічкою, та написи, у центрі – «15 років сумлінної служби», по колу праворуч – «Державна прикордонна служба України».

Усі зображення і написи рельєфні. Медаль має випуклий бортик.

За допомогою кільця медаль з'єднується з колодкою, яка виготовляється з білого металу і має вигляд прямокутної металевої пластини, обтягнутої стрічкою. У нижній частині колодки – тонка металева фігурна дужка із заокругленим виступом та отвором посередині для сполучення колодки зі знаком медалі.

Розмір медалі 32 мм.

Розмір прямокутної колодки до медалі – 28 x 42 мм, фігурної дужки та заокругленого виступу до колодки – 30 x 2 мм та 2 мм. На зворотному боці колодки – прорізи для прикріплення стрічки, а також застібка для кріплення медалі до одягу.

Стрічка медалі – шовкова муарова, зеленого кольору із розміщеними посередині повздовжніми смужками, зліва направо: жовта смужка – 4 мм, малинова – 2 мм, жовта – 2 мм, малинова – 2 мм, жовта – 4 мм.

Розмір планки медалі – 28 x 12 мм. Планка – металева пластинка, обтягнута відповідною стрічкою.

Медаль «15 років сумлінної служби»

Medal of “15 Years of Conscientious Service”

Медаль «20 років сумлінної служби»

Medal of “20 Years of Conscientious Service”

Медаль виготовляється з металу жовтого кольору та має форму кола.

На лицьовому боці медалі розміщено емблему Державної прикордонної служби України – хрест, покритий емаллю зеленого кольору, у центрі якого вміщено зображення малого Державного герба України, покритого емаллю синього кольору, в обрамленні круглого вінка з дубового листа.

На зворотному боці медалі ліворуч зображені гілки з калиновим та дубовим листям, перевиті стрічкою, та написи, у центрі – «20 років сумлінної служби», по колу праворуч – «Державна прикордонна служба України».

Усі зображення і написи рельєфні. Медаль має випуклий бортик.

За допомогою кільця медаль з'єднується з колодкою, яка виготовляється з білого металу і має вигляд прямокутної металевої пластини, обтягнутої стрічкою. У нижній частині колодки – тонка металева фігурна дужка із заокругленим виступом та отвором посередині для сполучення колодки зі знаком медалі.

Розмір медалі 32 мм.

Розмір прямокутної колодки до медалі – 28 x 42 мм, фігурної дужки та заокругленого виступу до колодки – 30 x 2 мм та 2 мм. На зворотному боці колодки – прорізи для прикріплення стрічки, а також застібка для кріплення медалі до одягу.

Стрічка медалі – шовкова муарова, зеленого кольору з однією малиновою посередині смужкою завширишки 2 мм та двома жовтими смужками по краях завширишки 6 мм кожна.

Розмір планки медалі – 28 x 12 мм. Планка – металева пластинка, обтягнута відповідною стрічкою.

Медаль «20 років сумлінної служби»

Medal of “20 Years of Conscientious Service”

Медаль «Ветеран служби»

Medal “Veteran of Service”

Медаль «Ветеран служби» виготовляється з недорогоцінного металу та має форму кола з променями, що відходять від центра.

На лицьовому боці медалі розміщено емблему Державної прикордонної служби України – хрест, покритий емаллю зеленого кольору, у центрі якого вміщено зображення малого Державного герба України, покритого емаллю синього кольору, в обрамленні круглого вінка з дубового листа.

На зворотному боці медалі ліворуч зображені гілки з калиновим та дубовим листям, перевиті стрічкою, та написи, у центрі – «Ветеран служби», по колу праворуч – «Державна прикордонна служба України».

Усі зображення і написи рельєфні. Медаль має випуклий бортик.

Стрічка медалі – шовкова муарова, зеленого кольору з поздовжньою малиною смужкою завширшки 10 мм посередині та двома жовтими смужками завширшки 2 мм по краях.

За допомогою кільця медаль з'єднується з колодкою, яка виготовляється з білого металу і має вигляд прямокутної металевої пластини, обтягнутої стрічкою. У нижній частині колодки – тонка металева фігурна дужка із заокругленим виступом та отвором посередині для сполучення колодки зі знаком медалі.

Розмір медалі 32 мм.

Розмір прямокутної колодки до медалі – 28 x 42 мм, фігурної дужки та заокругленого виступу до колодки – 30 x 2 мм та 2 мм. На зворотному боці колодки – прорізи для прикріплення стрічки, а також застібка для кріплення медалі до одягу.

Розмір планки медалі – 28 x 12 мм. Планка – металева пластинка, обтягнута муаровою стрічкою зеленого кольору зі смужками жовтого кольору розміром 2 мм з країв та малинового кольору посередині розміром 10 мм.

Медаль «Ветеран служби»

Medal “Veteran of Service”

Нагрудний знак «Відмінний прикордонник»

Breastplate “Excellent Border
Guard”

Нагрудний знак «Відмінний прикордонник» виготовляється зі сплавів міді і має форму щита, посередині якого розміщені промені, що розходяться від центра. Щит покритий емаллю зеленого кольору. По периметру щит облямований бортиком жовтого металу.

У центрі щита розташовано зображення прикордонника з собакою білого кольору та за його спиною прикордонний стовп із зображенням малого Державного герба України. Стовп розфарбований синіми та жовтими смужками. Ця фігурна композиція, повернута праворуч, опирається в підніжжі щита на стрічку, покриту емаллю білого кольору, з написом «Відмінний прикордонник». Напис на стрічці синього кольору. Кріплення знака до одягу здійснюється за допомогою нарізного штифта з гайкою.

Усі зображення рельєфні.

Розмір знака: 45 x 32 мм.

Розмір планки знака – 28 x 12 мм. Планка – металева пластинка, обтягнута муаровою стрічкою зеленого кольору зі смужками білого кольору розміром 10 мм – посередині, малинового кольору розміром 2 мм – по краях.

Нагрудний знак
«Відмінний прикордонник»

Breastplate “Excellent Border Guard”

Нагрудний знак «За мужність в охороні державного кордону»

Breastplate “For Courage in the
Protection of the State Border”

Нагрудний знак виготовляється зі сплавів міді і має форму давньоруського щита з променями, що відходять від центра. Щит покритий емаллю зеленого кольору і обрамлений дубовим вінком білого кольору, вгорі якого розташована стрічка кольорів Державного прапора України. Угорі цю композицію вінчає зображення малого Державного герба України.

У центрі щита розташовано зображення прикордонника з собакою навприсядки та прикордонного стовпа з тризубом жовтого кольору за ними. Фігурна композиція внизу щита опирається на стрічку малинового кольору з написом «За мужність» жовтого кольору.

На зворотному боці знака по периметру щита зроблено напис «За мужність в охороні державного кордону», розділений унизу плакеткою із позначкою «№» для вигравіювання номеру знака. Кріплення відзнаки до одягу здійснюється за допомогою нарізного штифта.

Усі зображення рельєфні.

Розмір знака: 45 x 32 мм.

Розмір планки знака – 28 x 12 мм. Планка – металева пластинка, обтягнута муаровою стрічкою зеленого кольору зі смужками посередині малинового кольору розміром 10 мм, білого кольору із країв розміром 2 мм кожна.

Нагрудний знак
«За мужність в охороні
державного кордону»

Breastplate “For Courage
in the Protection of the State Border”

Нагрудний знак «Відзнака служби»

The “Service Note” badge

Нагрудний знак «Відзнака служби» виготовляється зі сплавів міді і має форму вертикального овалу жовтого металу, від центра якого відходять промені.

У центрі знака розташовані символи прикордонної служби – прикордонний стовп жовтого кольору із смужками синього кольору і зображенням малого Державного герба України. Зліва розміщено вінок лаврового листа жовтого металу, що символізує силу та славу. Уздовж прикордонного стовпа розміщено древко із Державним прапором України зверху. Прапор покритий напівпрозорими жовтою та блакитною емаллями. Від прапора уздовж овалу, розширюючись, відходять смужки жовтого металу. Знизу фігурна композиція, перев'язана стрічкою, покритою емаллю синього кольору. На стрічці зроблено напис «Відзнака служби» жовтого металу. Кріплення відзнаки до одягу здійснюється за допомогою нарізного штифта з гайкою.

Усі зображення рельєфні.

Розмір знака: 45 x 29 мм.

Розмір планки знака – 28 x 12 мм. Планка – металева пластинка, обтягнута муаровою стрічкою зеленого кольору зі смужками посередині жовтого кольору розміром 10 мм, малинового кольору з країв смужки жовтого кольору розміром 2 мм кожна.

Нагрудний знак «Відзнака служби»

The “Service Note” badge

State Military Awards of Ukraine: The Historic Way and the Present

Ukrainian military symbols have eternal traditions and the history in Ukraine's independence which has already been sufficiently investigated. Traditions of showing military merit existed in the Scythians. The winning warrior was considered the one who had the greatest scalps of the enemy on the bridle. In the Scythians, the military honours of military officers were carried on poles and bridles. Here we note the features of the award tradition of the Scythians - in contrast to the Romans, they showed personal combat achievements, and not awarded awards that symbolized it.

In Kievan Rus warriors and governor for military exploits awarded the neck hryvnias, hoops from gold, silver and bronze, as well as land plots, armor, money, gold and silverware, valuable weapons, and the like. At the time of the Cossack state of the 17th and 18th centuries Ukraine did not have its own awards. Instead, the role of awards was to carry things of combat purpose - cold and firearms, armor, clothes, horse harnesses that Hetman provided to the Cossacks for the revealed personal courage, dexterity and courage.

During the period of the national revolution and the liberation struggles of 1917-1921, Ukrainian symbols were revived. In February 1918, the head of the Central Council, Mykhaylo Hrushevsky, proposed to recognize as the state emblem of the Ukrainian People's Republic the image of a trident - a sign that was on the money of the Prince of Kyiv, Volodymyr the Great. However, if the sign of the tradition of Kievan Rus was chosen for the state symbol, then the military symbols of the Ukrainian National People's Army were based on the traditions of the Cossack state.

The Ukrainian Governments have taken measures to establish their own awards - the orders of Yaroslav the Wise, St. Archangel Michael, Princess Olga, Glory of Ukraine, Liberation, Republic and others. However, these projects have not been implemented. The only award given to the military during this period is the military order of the Knights of the Iron Cross of the Army of the Ukrainian People's Republic. It was established and approved on October 19, 1920 by the main Ataman of the forces of the Ukrainian People's Republic Simon Petliura for all participants of the First Winter campaign (6.12.1919 - 6.5.1920) under the command of Colonel-General Mykhaylo Omelyanovich-Palenk.

Attempts to create a national system of awards during the time of the Ukrainian People's Republic were largely realized outside of Ukraine. The honorary heritage of the Ukrainian diaspora is an array of diverse awards awarded by the government of the Ukrainian People's Republic in the exile

and individual military formations, public and combatant associations and organizations. To the state level awards can be awarded a medal in honour of the 10th anniversary of the rebuilding of the Ukrainian state (1927), the Cross of the “10th Anniversary of the Unification of the Ukrainian Lands” (1929), the Cross of Simon Petliura (1932), the Cross of the Ukrainian Cossacks (1947) and others.

The national character of military awards is reflected in the symbolism of the Ukrainian Insurgent Army (1942-1956). To this award system belonged awards for military service, for wounds and for work for the Ukrainian Army. The awards of the Ukrainian Insurgent Army occupy a prominent place in the phaleristic heritage of Ukraine. They have their own internal logic and are a holistic system that is built on the principle of class and degree of merit award and is oriented towards honouring both the military and civilians for their personal prominent role in the national liberation struggle.

The continuity of the process that lasted in the diaspora prepared the ground for the awarding of awards in independent Ukraine. The First Presidential Award was the Honourary Award of the President of Ukraine, established on August 18, 1992 by the Decree of the President of Ukraine L.M. Kravchuk. Significant initiatives in the awarding of Ukraine were revealed by President of Ukraine L.D. Kuchma, who founded a number of awards, is the star and cross “For the Courage”, “Named Firearm” (both April 29, 1995), “The Order of Bohdan Khmelnytsky” of three degrees (May 3, 1995) and “Order of Prince Yaroslav the Wise” (August 23, 1995).

A new stage in the development of a reward in Ukraine began after the adoption in June 1996 of the Constitution of Ukraine. The decrees of the President of Ukraine introduces new honours of the President of Ukraine:

The Honourary Award of the President of Ukraine is the first award of an independent Ukraine, founded on August 18, 1992 by the President of Ukraine L.M. Kravchuk to the 1st anniversary of Ukraine’s independence was transformed on September 22, 1996 for the “Order of Merit”;

On August 21, 1996, the honours of the star “For Courage” and the cross “For Courage”, founded on April 29, 1995, were transformed into the Order of the President of Ukraine - Order “For Courage” of three degrees;

New military awards were set up - on October 5, 1996 the medal “For Impeccable Service” and the medal “For Military Service”, and on August 23, 1998, the award of the President of Ukraine “Hero of Ukraine”. The highest rank in the award system of the state is the award of the President “Hero of Ukraine”.

The Law of Ukraine “On State Awards of Ukraine” adopted by the Verkhovna Rada of Ukraine on March 16, 2000, plays an important role in the functioning of the award system in Ukraine. Article 3 of this Law defines the types of state awards - the title “Hero of Ukraine”; order; medal; award “Named Firearm”; honorary title of Ukraine; State Prize of Ukraine; presidential award.

The awards system also includes posters of encouraging awards of state military formations of Ukraine. Encouraging awards are established by the Decree of the President of Ukraine on November 18, 1996, with the aim of honouring military service, professionalism, valor, devotion to the patriots of the Motherland, loyalty to oath, honour and for the provision of social prestige for many years of military service in the state military formations of Ukraine. On the basis of this decree, the Department of Defense of Ukraine, the State Border Guard Service of Ukraine, the Ministry of Defense of Ukraine, and the General Staff of the Armed Forces of Ukraine established their own departmental incentive awards.

By the Decree of the President of Ukraine dated May 30, 2012, “On Departmental Incentive Honours”, central executive authorities were recommended to revise the regulations on the

establishment of departmental incentive awards and bring them in line with the requirements of the new Regulations on departmental incentive honours. This provision states that for state military formations of Ukraine it is allowed to have: - 4 medals, namely: “10 Years of Conscientious Service”, “15 Years of Conscientious Service”, “20 Years of Conscientious Service”, “Veteran of Service”, no more than 3 breastplates signs and departmental incentive awards in the form of gratitude, letters, letters of honour. Departmental significant merits are awarded only to the personnel of military formations. Established earlier departmental incentive awards were canceled.

During the years of independence, for the first time in its history, Ukraine was able to create an integrated system of military awards. The creation of this award system was carried out in line with the general process of building up state institutions and military formations. The experience of creating military awards is based on historical national traditions and represents an organic interconnection between these traditions and the present, reflecting the national character of the symbols. The purpose of this publication is to show the current state of development of the Ukrainian phaleristic tradition in terms of the existence of the state military awards and the awards of the state military formations of Ukraine.

З М І С Т

Вступ

4

PART 1. State military awards of Ukraine
The title Hero of Ukraine p. 10

Частина I

10

“Order of Merit” p. 12
Order of Bohdan Khmelnytsky p. 18
Order “For Courage” p. 22

34

Order of Danil Galitsky p. 26

12

Medal “For Military Service to Ukraine” p.
28

16

Medal “For Impeccable Service” p. 29

18

Medal for “Defender of the Motherland”

20

p. 31

22

“Nominal Firearms” Certificate p. 32

24

Award of the President of Ukraine - Cross
of Ivan Mazepa p. 33

26

28

PART 2. Incentive awards of the Ministry
of Defense of Ukraine

30

31

Medal of “10 Years of Conscientious
Service” p. 34

32

34

Medal of “15 Years of Conscientious
Service” p. 35

35

Medal of “20 Years of Conscientious
Service” p. 36

36

Medal “Veteran of Service” p. 37

Breastplate “For Exemplary Service” p. 38

Breastplate “Badge of Honour” p. 39

Breastplate “For Military Valor” p. 40

39

Medal “For Assistance to the Armed
Forces of Ukraine” p. 41

Breastplate “For the Development of
Military Cooperation” p. 42

42

Breastplate “For the Defense Capacity” p.
43

43	
44	PART 3. Honorary Breastplates of the Chief of the General Staff - Commander-in-Chief of the Armed Forces of Ukraine
45	Honourary badge “Glory and Honour” p. 44 Honourary badge “For Modeling in the Military Service” p. 45
46	Honourary badge “For Valiant Military Service to the Motherland” p. 47
47	Honourary badge “For Achievements in the Military Service” p. 48 Honourary badge “For Services to the Armed Forces of Ukraine” p. 50
48	Honourary badge “For Merits in Elimination of the Consequences of an Emergency” p. 51 Honourary badge “For Selfless Work in the Armed Forces of Ukraine” p. 52
49	Memorable Breastplate – “ATO Participant” p. 53
50	PART 4. Departmental promotional awards of the National Guard of Ukraine Breastplate “For Valiant Service” p. 55
53	Medal of “10 Years of Conscientious Service” p. 56 Medal of “15 Years of Conscientious Service” p. 57 Medal of “20 Years of Conscientious Service” p. 58
54	Medal “Veteran of Service” p. 59

PART 5. Departmental incentive
honours of the Security Service of
Ukraine

Breastplate “The Aid of the Security
Service of Ukraine” p. 61

Breastplate “For Valor” p. 62

Breastplate “For Bravery” p. 63

Medal “Veteran of Service” p. 64

Medal of “20 Years of Conscientious
Service” p. 65

Medal of “15 Years of Conscientious
Service” p. 66

Medal of “10 Years of Conscientious
Service” p. 67

PART 6. Characteristics of the State
Border Guard Service of Ukraine

Medal of “10 Years of Conscientious
Service” p. 68

Medal of “15 Years of Conscientious
Service” p. 69

Medal of “20 Years of Conscientious
Service” p. 70

Medal “Veteran of Service” p. 71

Breastplate “Excellent Border Guard”
p. 72

Breastplate “For Courage in the
Protection of the State Border” p. 73

The “Service Note” badge p. 74